

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (1802) 1984 RUGPJŪTIS-AUGUST 28 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Bangos Lietuvos link

Telefoniniai pranešimai iš Romos greitai pasklido laisvajame pasaulyje apie naują Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II žingsnį Lietuvos link, būtent jo Mišias ir pamokslą lietuvių kalba per Vatikano radiją. Tai istorinė diena buvo 1984 metų rugpjūčio 25-oji. Jau ne kartą šis popiežius yra prabilęs lietuviškai — ir trumpais sveikinimais, ir giesmės žodžiais, ir pamokslais. Šį kartą jis žengė dar vieną žingsnį — ryžosi atnašauti Mišias lietuvių kalba. Jau anksčiau buvo girdėti, kad Jonas-Paulius II mokosi lietuvių kalbos, kad galėtų suprantamai perskaityti ilgesnius tekstus, bet dar nebuvo žinoma kuriam tikslui. Pagaliau paaiškėjo, kad Šv. Tėvas nori padaryti Lietuvai staigmeną ryšium su šv. Kazimiero metais. Jo svajonė buvo — aplankyti Lietuvą, kaip ir kitus kraštus, sustiprinti to artimo krašto tikinčiuosius ir iš naujo pažadinti jų viltį. Tokiam žingsniui jis buvo kvieistas Lietuvos vyskupu, bet jų balsas nėra Maskvos balsas. Dėl to Jonas-Paulius II ryžosi aplankyti Lietuvą radijo bangomis kazimieriniais metais, prisitaikydamas prie šv. Kazimiero relikvijų perkėlimo datos. Be to, Šv. Tėvas žino, kad lietuvių kardinolo nepaskyrimas Lietuvai daugelio buvo supras-tas kaip skaudus mostas. Jo ganytojiška širdis jaučia lietuvių tautos pulsą ir stengiasi išlaikyti dvasinį ryšį su kraštu, kurį slegia nelaisvės sutemos.

RADIJO bangomis Lietuvą pasiekia laisvasis pasaulis, nepaisant visų pavergėjo trukdymų. Tuo keliu Lietuvos žmonės sužino apie pagrindinius renginius laisvajame pasaulyje. Kai Romoje vyko didžiosios kazimierinių metų iškilmės, Lietuva tuoj pat sužinojo per Vatikano radiją ir kitus siųstuvus. Kai vyko tautinių šokių šventė Klivlande, "Amerikos balsas" ir "Laisvės radijas" plačiai informavo. Taip būna visais atvejais, kai laisvajame pasaulyje įvyksta platesnio masto renginiai. Jau yra žinoma, kad taip bus ir kazimierinio kongreso Toronte atveju š. m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis. Kongreso eigą seks "Amerikos balso" atstovai, dalyvaus Vatikano radijo lietuvių skyriaus korespondentas ir telefoniniais pranešimais informuos savo centrus, kurie tuoj pat perduos žinias radijo bangomis į Lietuvą. Tuo būdu ir išieivija, ir Lietuvą pajus bendrą tautos pulsą, o šv. Kazimieras bus dvasiniu tautos jungėju. Žinoma, radijo pranešimai negali būti išsamūs, tačiau sutemose esantiems bus gaivinantis sušvytėjimas. Kas kita su lietuvių išieivija. Gausi jos spauda išsamiai informuos ją apie kazimierinio kongreso eigą ir jo manifestą, kurio žodis skirtas moralinei Lietuvos pagalbai. Į jį turėtų atkreipti dėmesį ir radijo, ir spaudos atstovai, nes tai bus esminis kongreso žodis, apeliuojantis į laisvojo pasaulio sąžinę.

ŽELGIANT į paskelbtą Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso programą, matyti, kad jo pobūdis bus skirtingas nuo kazimierinių iškilmų Romoje. Torontas nėra Roma, ir popiežiaus neturi. Taigi jau iš anksto galima pramatyti, kad tokios pasaulinės viešumos torontiški kongresas negalės pasiekti. Pastarojo dėmesys yra nukreiptas daugiau į turinį — religinį bei kultūrinį, kuris yra reikšmingas lietuvių tautai, bet neturi nieko sensacingo, kas galėtų pagauti plačiųjų masių dėmesį. Jeigu jau mūsų dainų ir tautinių šokių šventės nepagauna didžiosios spaudos bei televizijos dėmesio, kažin ar galima tikėtis, kad kazimierinis kongresas jo susilauks. Be to, Torontas yra miestas, kuriame įvairios demonstracijos yra kasdieninis dalykas. Jomis niekas nesistebi. Dėl to ir šis kongresas turbūt nebus išimtis. Jame reikia įieškoti idejinio turinio, gaivinancio bei stiprinancio mūsų tautą, skatinancio jos ryžą dvasinei ateities kovai. Kongreso užmojis šiuo atveju yra apimti visą lietuvių išieiviją, kiek mūsų sąlygos įmanoma, pažadinti jos ryžą, susieti su pavergtą tikinčiąją Lietuvą, liudyti krikščioniškąjį tikėjimą, vedantį į laimėjimą. Tuo būdu bus turinčiai paminėti besibaigiantys šv. Kazimiero metai. Po torontiško kongreso dar bus viena kita šventė kai kuriose lietuvių vietovėse, bet didžiųjų renginių nebebus. Kas Romoje pradėta, Toronte bus baigta, nors ir skirtingu būdu.

KANADOS ĮVYKIAI

Streiko grėsmė

Kas parklūpdyt torontiečius — popiežius Jonas-Paulius II ar Toronto viešojo susisiekimo TTC bendrovės unija? Tokį klausimą savo vedamajame kelia dienaštis "The Globe and Mail". Susisiekimo tarnautojai atmetė bendrovės pasiūlytą atlyginimų padidinimą 5% ir pasisakė už streiką rugpjūčio 26 d., kai Toronte vyktas CNE Kanados paroda. Kitame susirinkime jie privertė unijos vadus streiko datą perkelti į rugsėjo 12 d., dvi dienas prieš popiežiaus Jono-Pauliaus II apsilankymą Toronte, kai didžiuliai miniai būtinas viešasis susisiekimas. Matyt, buvo nutarta, kad grėsmė Jono-Pauliaus II apsilankymui yra svaresnė už nuostolius CNE parodai. Be to, paroda yra pelningas antvalandžius dirbantiems tramvajų bei autobusų vairuo-

tojams. TTC bendrovės pasiūlytas 5% atlyginimo padidinimas nėra menkas, kai dabartinė infliacija sukasi apie 4%. Susisiekimo tarnautojų metinė alga būtų pakilus iki \$27.622, neskaitant dažnai gaunamų antvalandžių. Dienaštis "The Toronto Sun" specialiu vedamuoju primena, kad vidutinis torontiečio uždarbis tėra \$18.359. Jį net \$9.263 prašokt susisiekimo tarnautojų atlyginimas.

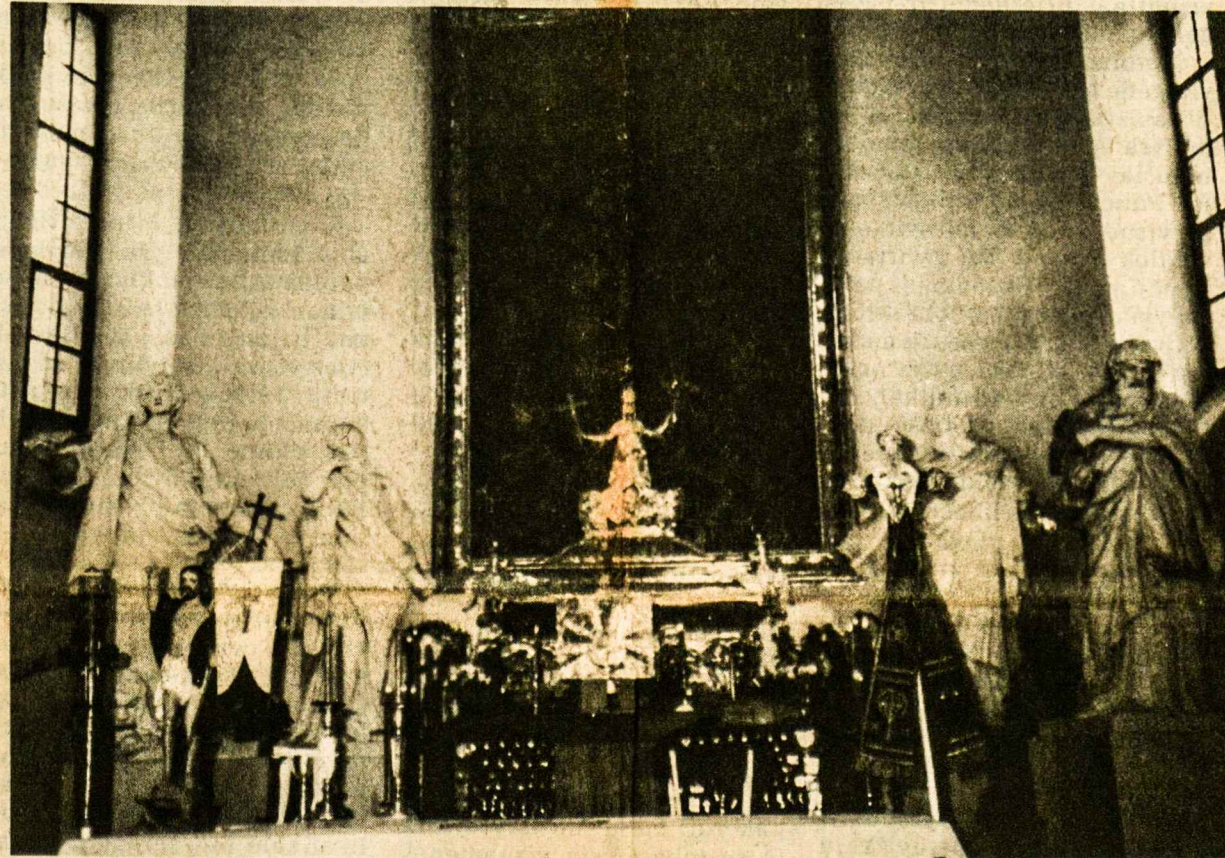
TTC bendrovė turi 7.690 tarnautojų. Pirmajame balsavime dalyvavo tik 5.469. Už streiką rugpjūčio 26 d. pasisakė 2.833, už 5% algos papildą — 2.636. Streiko šalininkai laimėjo tik 197 balsais — 52%. Kai streiko data buvo perkelta į rugsėjo 12 d. popiežiaus Jono-

(Nukelta į 8-tą psl.)

SVEIKINAME šv. Kazimiero sukakties kongresą

bei jo dalyvius, suvažiavusius iš laisvojo pasaulio kraštų į Torontą liudyti savo krikščioniškojo tikėjimo ir ištikimybės Lietuvai.

Telydi sėkmė bei Visagalio palaima kongreso darbus!

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero karstas šv. Petro ir Povilo šventovėje Antakalnyje. Čia jis buvo perkeltas iš Vilniaus katedros 1953 m. okupacinės sovietų valdžios įsakymu, nes katedroje buvo įrengta paveikslų galerija. Ši nuotrauka daryta 1984 metų pavasarį

Užsieniečiai Sovietijoje - kaip raupsuotieji

Britanijos ir Kanados spauda apie naujuosius sovietų potvarkius

Montrealio dienaštis "The Gazette" 1984.VIII.4 perspausdino iš Londono "Sunday Times" straipsnį, parašytą žurnalisto David Hatton. Jame autorius rašo apie naujuosius sovietų potvarkius, liečiančius užsieniečių lankymąsi Sov. Sąjungoje. Būdamas korespondentu Maskvoje, įsiai surinko keletą informacijų apie dabartinę rusų laikyseną užsieniečių atžvilgiu. Toji laikysena esanti pagrįsta baimė, nes nauji potvarkiai esą įvedė visą eilę varžtų.

Gyvenimiškas pavyzdys

Minėtasis korespondentas tą laikyseną pavaizduoja konkrečiu pavyzdžiu. Įsivaizduok, kad esi Maskvos gyventojas. Štai atvykta senas tavo draugas iš Prancūzijos. Seniau tu galėjai parsivežti jį iš stoties, pavaišinti vakariene ir aprūpinti nakvyne savo bute. Bet dabar tu negali to daryti, nes nusikalsi net dviem potvarkiais: draudžiamas priimti užsienietį pirmiau neįregistravus policijoje, antra, draudžiama parūpinti užsieniečiui eis-mo priemonę. Bauda už tai — \$75, be to, tavo pavardė bus įtraukta policijos knygosna. Nors tai nėra "gulagas", bet nemaloni bauda.

Sovietiniai laikraščiai paprastai neskelbia naujų potvarkių detalių. Jie spausdinami specialiamie valdžios savaitraščiuje, kuris dėl mažo tiražo ne visiems prieinamas. Dėl to žinios apie naujus potvarkius eina iš lūpų į lūpas ir dažnai juos iškraipo. Dabar rusai esą įsitikinę, kad neturi teisės vežti užsieniečių, juo-

labiau kviesti juos pas save. Dėl to vietiniai gyventojai vengia bet kokių ryšių su užsieniečiais. Ir diplomatai, ir prekybininkai, ir žurnalistai dabar jaučiasi labai izoliuoti.

Potvarkio priežastys

Priežastis tokio potvarkio esanti nežinoma, tačiau manoma, kad tai padarins senos sovietų baimės bei neapykantos užsieniečiams. Visi sovietų vadai nuo Stalino laikų reiškė nepasitikėjimą užsieniečiais. Tuo esą pasižymi ir dabartinis Sov. Sąjungos prezidentas K. Černenka. Minėtoji baimė ypač išryškėjo per pastaruosius Černenkos valdymo mėnesius. Tai esą liudija ir kitas potvarkis, įvestas š. m. sausio mėnesį, liečiantis informacijų perdavimą. Juo draudžiama piliečiui perduoti bet kokią žinią apie savo darbovietę užsieniečiui. Nusikaltusiesiems šiam potvarkiui gresia aštuoneri metai lagerio.

Pasak anglų žurnalisto, minėtų potvarkių tikslas esąs ne tik žvalgybinis — jais norima izoliuoti užsieniečius nuo vietinių gyventojų ir tuo būdu sumažinti užsieniečių vedybas Sov. Sąjungoje. Kasmet keletas šimtų užsieniečių susituokdavo su sovietiniais piliečiais ar pilietėmis ir reikalaujavo leidimo išvykti užsienin. Dauguma prašančių tokius leidimus gaudavo, nors sunkiai. Kai kuriems tekdavo laukti labai ilgai. Žurnalistas nurodo vieną konkretų pavyzdį. Moteris, kuri laukė leidimo išvykti užsienin pas savo su-tuoktinį, turėjo progos išsikalbėti su sovietiniais pareigū-

nais ir patirti jų galvosena šiuo klausimu. Pasak jų, kiekvienas sovietų pilietis, išvykęs užsienin, esąs pavojingas ideologiniu požiūriu, nes veikia neigiamai likusius savo draugus ir gimines per laiškus ir telefoninius pasikalbėjimus. Įvedus naujus potvarkius, sumažės sovietinių piliečių ryšiai su užsieniečiais ir kartu vedybos su jais. Kai užsieniečiai bus apgyvendinami viešbučiuose ar patalpose, kurios gali būti lengvai kontroliuojamos, negalės pradėti "romansų".

Kultūrinis stalinizmas

Kremlius taip pat stengiasi mažinti ryšius su užsieniečiais iš Vakarų ir menkinti jų kultūrą, bet su mažesniu pasisekimu. Vienas sovietų jaunuo-lis, apsilikęs marškiniais su įrašu USA ir apsimojęs džinsinėm kelnėm, pareiškęs anglų korespondentui: "Dainos apie Lenina prie lauzo neveikia manęs taip, kaip sunkaus metalo muzika".

Naujoji sovietų politika, šioje srityje vadinama "kultūrinio stalinizmu", verčia stebėti rašytojus, gyvenančius Peredelkino miestelyje netoli Maskvos. Mat sovietiniai pareigūnai nutarė nugriauti vasmarnai, kuriame seniau gyveno vaikų rašytojas K. Čukovskis. Jame apsisistodavo ir rašytojas A. Solženicinas. Pastaraisiais metais atvažiuodavo čia daug lankytojų pasižiūrėti kambario, kuriame A. Solženicinas rašė savo knygą "Gulago salynas". Kad neliktų tokio pastato pėdsakų, nutarta jį visai nugriauti. M.

Pasaulio įvykiai

AFGANISTANE VĖL SUSTIPRĖJO KOVOS TARP OKUPACINĖS sovietų kariuomenės ir partizanų, puolančių pagrindinį plentą Pandšiaro slėnyje tarp Kabulo ir Sovietų Sąjungos. Naujų žinių apie sovietų taktiką pateikia pas partizanus apsilankęs Afganistano studijų vadovas Nebraskos universitete Omahoje T. Gouttierras. Pasak jo, sovietų kariuomenė, talkinama komunistinį režimą remiančios Afganistano kariuomenės, pagrindinius smūgius nukreipė prieš kaimus. Juose deginami pašėliai, sodai, naikinami galvijai, laukų laistymo įrenginiai. Patys kaimai užimami po ilgo bombardavimo, kai visi vyrai yra pabėgę į kalnus. Teigiama, kad pasilikusias moteris ir vaikus į kaimus įsiveržę okupantai nužudo, perpjaudami gerkles. Tokia teroro taktika sukelia paniką kituose kaimuose, atnešdama masinį gyventojų pasitraukimą į miestus, kur juos lengviau kontroliuoti. Partizanai kaimų apylinkėse lieka be maisto, jiems būtinos ūkininkų paramos. Kabulas, 1978 m. turėjęs tik 700.000 gyventojų, dabar jų turi jau du milijonus. Prancūzas gydytojas C. Malhuretas, vadovaujantis gydytojų grupėms Afganistane, "Foreign Affairs" žurnale rašo apie sovietų metomas į žaislus, plunksnaočius, kompasus panašias minas. Jos sprogtos, kai ant jų užlipi koja arba paimi į ranką. Žmogui sunkiai sužeidžiama koja arba ranka. Ypač dažnai nukentčia žaislų suvilijoti vaikai. Tokio sužeidimo susilaukęs partizanas visam laikui išjungiamas iš kovos, dažnai miršta dėl prasidejusios gangrenos. Partizanams Pandšiaro slėnyje vis dar vadovauja legendiniu tapęs A. Š. Massoudas. Sovietų kariai, gindami tiekimui būtiną vienintelį plentą, kelis kartus puolė slėnį, bet jis su savo vyrais pasitraukdavo į kitus mažesnius slėnius ir vėliau vėl puldavo plentu važiuojančius sunkvežimius. Teigiama, kad vienu metu A. Š. Massoudas iš sovietų kariuomenės gavo \$350.000 už abiem pusėm reikalingas karo paliaubas. Liepos mėnesį jam antrą kartą buvo pasiūlytos tokios paliaubos, bet A. Š. Massoudas jų atsisakė ir liepos 11 d. vėl puolė plentą. Kautynėse žuvo apie 300 sovietų karių.

Reagano triumfas

Respublikininkų partija Dallas mieste savo kandidatū į prezidentus patvirtino R. Reaganą, į viceprezidentus — G. Bushą. Iš tikrųjų tai buvo iš anksto visiems žinoma prez. R. Reagano karūnacija sekan-tiems ketveriems metams. Jis yra visą Ameriką išjudinęs populiarus politikas, kuris turėtų lengvai laimėti prezidento rinkimus. Demokratų kandidatu W. Mondale kenkia 1980 m. su prez. J. Carteriu susilauk-tas pralaimėjimas. Jam turbūt nedaug tepadės Geraldine Ferraro pasirinkimas viceprezidentu. Ekonominė krašto būklė yra pagerėjusi, pastarųjų devyntiolikos mėnesių laikotarpje buvo susilaukta 6,5 milijono naujų darbų. Prez. R.

Reagano triumfas

Dallas mieste savo kandidatū į prezidentus patvirtino R. Reaganą, į viceprezidentus — G. Bushą. Iš tikrųjų tai buvo iš anksto visiems žinoma prez. R. Reagano karūnacija sekan-tiems ketveriems metams. Jis yra visą Ameriką išjudinęs populiarus politikas, kuris turėtų lengvai laimėti prezidento rinkimus. Demokratų kandidatu W. Mondale kenkia 1980 m. su prez. J. Carteriu susilauk-tas pralaimėjimas. Jam turbūt nedaug tepadės Geraldine Ferraro pasirinkimas viceprezidentu. Ekonominė krašto būklė yra pagerėjusi, pastarųjų devyntiolikos mėnesių laikotarpje buvo susilaukta 6,5 milijono naujų darbų. Prez. R.

Šiame numeryje:

Bangos Lietuvos link

Didieji lietuvių renginiai pasiekia Lietuvą radijo bangomis

Užsieniečiai Sovietijoje — kaip raupsuotieji

Naujieji potvarkiai užsieniečius laiko pavojingais žmonėmis

Naujų pagalbos būdų įieškant

Norint padėti Lietuvai, neužmirškite ir dvasinę pagalbą

Krikščionybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

Lietuvos pagrindinio balsas, atskleidžiantis dabartinį veidą

Visi ryžkimės Lietuvai!

Pietų Amerikos lietuvių kongresas, plačiai nuskambėjęs

Olimpiniai žaidimai ir politika

Pastabos ryšium su sovietų nedalyvavimu olimpiadoje

Daugiau dėmesio mūsų diplomatijai

Lietuvos atstovo Vatikane Stasio Lozorackio, jn., pareiškimai

Jis ne visas mirė . . .

Juozas Brazaičio raštų ketvirtąjį tomą perskaicius

Lietuviai kanadiečių mense

Pavardės, minimos kanadiečių spaudoje pastaruoju metu

Išpuodžiai moksleivio, aplankiusio Lietuvą

Gimnazijos mokinys, kuris žavėjosi pamaldomis Vilniuje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, rėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Iš tėviškės laiškų

Sesule, jau senokai gavau tavo laiška ir siuntinukus. Toks gražus pliušinis drabužėlis Valytei. Ir su pliusu batukai ir kapišonu. Bus gerai žiemai. Labai labai gražus ir įdomus. Ir visi kiti daiktai labai reikalingi ir geri. Ačiū už viską. O dar ačiū ir vėl už skaitymo akinius. Kasdien pabučiuoju medinę, mažą dėžutę, kurioje buvo akiniai įpakuoti, su užrašu — akiniai. Ji mieliausio švogrulio taip gražiai padaryta ir taip gražiai ant jos užrašyta. Jau niekas taip nemoka, kaip jis. O šį laiška jau rašau su akiniais — matysi kokios mažesnės raidės, ne tokie vyžiai, kaip be jų. Anūkas vis prašo tos dėžutės, bet sakau, kai pamiršiu, tai tau liks, o dabar man, nes mieliausio švogrulio rankų padaryta, tai nors kasdien pabučiuoju vietoj jo žando.

O dabar liūdniausios naujienos. Liepos 17 mirė pusbrolis Jonas. Nežinau, kaip jis bus man kada pamirštas, nežinau, kaip jį pamiršti. Labai labai gaila. Iš vaikystės ir iki šiol vienas kitą matėme, jo jaunaisios sesuo buvo mūsų geriausia draugė. Mes abi seserys ir ji buvome graži trejūke, o matai, kas išėjo iš mūsų gyvenimo. Mūsų kėsė ligoninėje ir jau nepasveikė, Jono sesuo su tuo reumatu pečiuose vargsta dar, kai jos mieliausias Matas nesugrįžo iš šaltumos, ten kitą susiradęs pasiliko. O aš gyvenau tėviškėje už jus visus. Kaip išgaliu, taip dar gyvenau.

Aš matau jį mintimis, kaip jis dar buvo nevedęs, anuomet, kaip ir mes visi. Jis stovi bažnyčioj toks rimtas ir savo išvaizda jis lyg susiradęs pasiliko. O aš gyvenau tėviškėje už jus visus. Kaip išgaliu, taip dar gyvenau.

Aš matau jį mintimis, kaip jis dar buvo nevedęs, anuomet, kaip ir mes visi. Jis stovi bažnyčioj toks rimtas ir savo išvaizda jis lyg susiradęs pasiliko. O aš gyvenau tėviškėje už jus visus. Kaip išgaliu, taip dar gyvenau.

Ju visa šeima tokie pasakotojai, gamtos mylėtojai, atsimenant dar jo tėvą. O jau savo gyvulių kaip jie myli visą, kaip prižiūri, tai ir gyvuliai myli juos. Atsimeni, kai anąkart atsiunčiau tau jo įduotą gulbę mūsų ežere nufotografuotą? Tai ta gulbė buvo prie jo taip pripratus, kad ledavo iš jo rankos. Ten nuotraukoję jo du vaikai su Malvina nuo kranto kabina gulbę. Jau seniai ir jos nebėra...

Matau aš jį mintyse ir girtuokliaujančią paskutiniąsias metais, kaip dabar nemažai tokių, bet Malvinai susirgus jau metė gėres visai. Labai man jo gaila. Jis visai nesitikiėjo mirti. Buvo vis labai greitas, laktė su vaikais, bendravo su jaunimu. Su vaikais risda-

vosi nuo kalno link ežero. Atrodė visuomet toks linksmas. Kai Malvina susirgo, jis buvo visai sveikas atrodė, bet liga biauzybė buvo nuo jo pasislėpus ir suėdė jį per 3 mėnesius. Jis mirė, o Malvina liko, bet ir ji jau visai nepaėina, be proto ir tik vienas vargas su ja. Gal kuris vaikas paims ją.

Negali klausytis karvės balso bliuauant, lyg ji žinotų, kad šeiminkas mirė, o gal nepašerta, bet dabar ganiavose. Du mazi šuniukai ir tie nulydėjo šeiminką į kapus. Jis taip mokėjo juos auginti.

Labai gražios buvo laidotuvės. Jis skendo gėlėse, vainikuose. 7 vaikai, tai vainikai iš kiekvieno darbovietės. Pas mus dabar, kas turi giminių, tai to būna labai gražios laidotuvės. Laidojo liepos 19, bet kaip vasarą tai jau labai negeras kvapas buvo. Gal nuo tų daugybės gėlių. Po kelių dienų aš buvau ant kapų pas savišius, tai nueėjau ir prie Jono, tai tas pats bausis pūvančių gėlių kvapas, tai vos parėjau.

Gaila Jono labai, jis dar taip norėjo gyventi, bet liga pirmiausia jam atėmė šviesą, o paskui ir jėgas. Per 3 mėnesius jau buvo atsiradę ir pragulos ir jis pats jau mažai nuovokos turėjo.

Keisti jo vaikai. Jie sakė, kad tėvui plačiau vėžys, o kiti sakė, kad galvos ir akių vėžys. Jie net nenorėjo, kad kas ir lankytų. Kaip nori, taip jie sako. O gal viskas taip ir buvo.

Dar prieš Kalėdas Jonas skundėsi, kad Malvinai susirgus jam sunku, vaikai užmiršo, palikdami jį vieną su ja vargti. Kai jau ir jis pats sako, tai sveltis šaukėsi gelbėti, nes buvo nevalyta. Malvina virė, kaip jos išmonė buvo, sivilino, degino; pirkioj visokie bausis kvapai. Ir valgyt jis pats jau pamit negalėjo. Žmonės emė bartis, tai, žinoma, tada jau vaikai juos prižiūrėjo. Gal ir visų tokie vaikai — kol gali dirbti, tai gerai, o ne — tai žinokis.

Vasara pas mus šiemet tai kaip ruduo — kasdien lyja, šienai supuvo.

Mūsų Valytei jau suėjo metai. Graži mergaitė. Jos mamytė jau 3 savaites negeria. Prieš tai dvi naktis tai nė namo neparėjo. Dabar jau vėl kryžiajojasi, kad daugiau nei burnon neims.

Matai, sesule, kaip man gerai... Galvau, mano širdis dar neplyšta. Tu gal ir nematei tokio girtumo. O gi, vaikeliai, dykai gertai niekas neduoda. O kai jau parsiranda namo, tai sūnus jau belejoj išmaudo — tokia nešvari. Visko būna ir vis tiek vėl gyvena. Jau man rodos jos nė nepriimčiau, bet jam gaila vaikų. O po kiek laiko ir vėl tas patyk. O tai ir likite sveiki!

AMBER VIDEO PRODUCTIONS

Edvardas Gataveckas

Vestuvių iškilnės filmuojamos "video" būdu Toronte ir apylinkėse. Žema kaina. Skambinti telefonu 242-4114 Toronte. Norintiems parodyti pavyzdžiai.

Mobawk Furniture Ltd

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Saldytuvai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Šv. Petro ir Povilo šventovėje Vilniuje koncelebruoja Mišias š.m. gegužės 27 d. 1983 m. seminariją baigę kunigai

Naujų pagalbos būdų jiejškant

Vienas tokių būdų - platus, viešas dvasinio pobūdžio sąjūdis

A. GINTAUTAS

Paskutiniųjų kelerių metų laikotarpyje didėjanti Lietuvos tikinčiųjų persekiojimo banga ir rusifikacija, pridengta "internacionalizmo" vardu, verčia mus įsieti naujų ir paveikesnių būdų padėti mūsų žmonėms Lietuvoje išlikti krikščionimis ir lietuviais. Šalia įprastinių veiklos priemonių, mes turime rasti naujų, visuotinių priemonių ir uždegančių būdų.

Organizacinė mūsų veikla yra gana gerai išvystyta, tačiau ji pasižymi tuo, kad tik mažuma yra veikli, o dauguma dažniausiai yra pasyvūs stebėtojai. Paimkime pagrindines mūsų visuomenės bendravimo ir veiklos formas. Tai įvairiausi minėjimai, suvažiavimai, pasirodymai, parodos, paskaitos. Akivaizdu, kad juose tik mažuma yra veikli. Tai patys organizatoriai, paskaitininkai, solistės, aktorai, pranešėjai, o diduma yra tik pasyvūs stebėtojai. Kitaip sakant, didžiūma mūsų veiklos susidaro iš tokių formų, kuriose dauguma yra tik klausytojai ar žiūrovai, o ne veikėjai.

Mums reikia rasti būdų, kuriais toji stebėtojų — klausytojų pasyvioji dauguma taptų veiklesne ir veiksmingesne. Reikia kelti eilinius mūsų visuomenės narys, kuris paprastai yra tik stebėtojas, klausytojas ir aukotojas, pats taptų aktyviu religinių ir lietuviškųjų vertybių puoselėtoju bei gyneju.

Su žiniomis iš Lietuvos apie tikinčiųjų teises ginančių kunigų ir pasauliečių teismus bei įkalinimus, persekiojimą ir diskriminaciją ateina vienas aiškus prašymas, kurio mes jokių būdu negalime atmesti. Jis yra adresuotas į mus visus kartu ir drauge į kiekvieną atskirai. Jei mes visi į jį gerai įsiklausysime, suprastume jo giliają mintį bei svarbą ir imsime jį vykdyti, — tuomet įžengsime į naują išsivijios vagą.

Pavieniai ir kolektyviniai tikinčiųjų balsai iš Lietuvos prašo mūsų maldos. 1983 m. Vilniuje nuteista "antra Sadūnaitė" ("Tėviškės žiburiai" 1984 vasario 9) Jadvyga Bieliauskienė teismo metu ne tiek gindama save, kiek bendras tikinčiųjų ir lietuvių teises bei vertybes, drąsiai ir argumentuotai pasakė: "Esu silpna, tik Dievu ir gerųjų žmonių maldom gyva. Nepaprastai esu visiems dėkinga ir prašau — nepašaukite ir toliau. Už kalinius, o ypač už tandomuosius, reikia labai melstis ir nepamiršti tų nelaimingųjų, kurie nutolę nuo Dievo..."

Kreipdamasis į užsienyje gyvenantį lietuvių jaunimą, Lietuvos jaunimas pabrėžė: "... svarbiausia — vienybė su mumis maldoje. Geros valios žmonių malda yra didžiulė energija, galinti sustabdyti beriedantį bedugnę pasaulį ir apsaugoti ramią bei tylią dvasios sietuvą — mūsų tėvynę, mūsų mažąją Lietuvą ("TŽ" 1984 vasario 9).

Popiežius Jonas-Paulius II, šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktuvių audienijos metu Romoje kreipėsi į svetur gyvenančius lietuvius šiais žodžiais: "Jūsų broliai ir seserys, gyvenantys tenai (Lietuvoje) kasdieniniuose gyvenimo

sunkumuose, skausmuose ir džiaugsmuose, karštai žvelgia į jus. Jie labai vertina jūsų paramą. Jie remiasi jūsų maldomis" (Pope Urges Expatriates to Pray for Lithuania, "New York Times" 1984 kovo 4).

Nėra abejonės, kad dalis užsienio lietuvių meldžiasi už savo artimuosius, už tikėjimą bei žmogaus teises ginančius persekiojamus žmones Lietuvoje. Bet to per mažai. Atsiminkime, kad mūsų sesės ir broliai Lietuvoje, taip pat ištremtieji ar kalinamieji už jos ribų, reikalingi stipresnės pagalbos. Dėl to mums reikia maldą už juos dar labiau sustiprinti, išieiti iš uždaro individualaus privatumo į platų, aiškiai regimą, sąmoningą ir sistemingą visuomeninį judėjimą, kuris ne tik antgamtinę jėgą, bet ir savo masiškumu paveiktą bei pasiektą tiek persekiojamuosius, tiek jų persekiotojus Lietuvoje, Maskvoje, Sibire ir kitur.

Atidžiau panagrinėję maldą ir jos aktą, pamatysime didžiulę dvasinę, moralinę, psichologinę ir visuomeninę jėgą, glūdinčią joje. Malda kaip tik yra tas raktas, kurio mes jiejškome, galintis atrinkti kiekviename mūsų visuomenės naryje glūdinčią, anot Lietuvos jaunimo, didžiulę energiją. Atpalaiduota ir suaktyvinta paskirų narių energija pakeltų mūsų nusistovėjusią ir sustabarėjusią visuomenės veiklą į visai kitą — aukštesnį lygį.

Religinių požiūriu malda pirmiausia yra tikėjimo išpažinimas ir tikinčiųjų bendravimas. Tai viena pagrindinių tikinčiojo ar tikinčiosios bendravimo formų su savo kūrėju. Bet malda savyje jungia ne tik antgamtinį, bet ir visuomeninį pradą. Dalyvaudamas maldoje, žmogus bendrauja ne tik su Dievu, bet ir su kitais žmonėmis, kurie toje ar panašioje maldoje jungiasi. Kai teištųjų ir dabar Sovietų Sąjungoje kalinama Jadvyga Bieliauskienė prašo sau ir kitiems maldų kaip sustiprinimo, o mes malda į jos prašymą atsakome, tai tas aktas, šalia antgamtinės reikšmės, turi aiškią visuomeninę ir psichologinę pusę. Pažiūrėkime kodėl.

Iš karo belaisvių, nacių koncentracijos stovyklų, sovietinių lagerių bei kalėjimų išsivysčiusių žmonių liudijimų matyti, kad ne tik labai blogas maistas, kančios ir visi kiti fiziniai sunkumai naikina žmogų. Labai dažnai tuose atsiminimuose yra sakoma, kad socialinė, dvasinė ir psichologinė pasmerktojo izoliacija — vienišumas nemažiau už fizinę kančią prisideda prie kalinio ar kalinės naikinimo.

A+ A VINCUI BIELIŪNUI amžinybėn iškeliavus,

jo žmoną ANTANINĄ, sūnų JARĄ, marčią GRAŽINĄ, dukraitę — DANUTĘ ir VIKTORIJĄ, sūnų KOSTĄ ir jo šeimą bei gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Marius Carolyn
Andrea ir Julia Sakavičiai
Alfonsas Adrienne Sakavičiai
Vincas Erika Yolanda Sakavičiai

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos
Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$

Pavardė, vardas

Adresas

A+ A BARBORAI-MARIJAI ŠTENDELIENEI mirus,

dukrai ONAI JUODIKIENEI ir jos šeimai reiškiamo giliausią užuojautą —

J. Antanaitienė
J. Gruzdas,
K. K. Kodačiai
K. S. Radvilos
M. Šimkienė,
K. E. Butrimai
J. V. Jokšos
V. Krasauskienė
P. O. Šilai
V. Šukienė

M. Vitkus

PADĖKA

A+ A JURGIS DEMIKIS,

mano mylimas vyras, staiga ir netikėtai mirė 1984 m. liepos 24 d. Palaidotas liepos 27 d. lietuvių kapinėse Anapilyje.

Nelaimėje pajutau, kad turiu daug gerų draugų, kurie palengvino mano skausmo valandas.

Dėkoju klebonui kun. J. Staškui ir kun. K. Kaknevičiui už gedulines Mišias ir visas laidotuvių apeigas. Ačiū solistui V. Verikailiui giedojusiam šventovėje ir kapinėse.

Ačiū velionies draugams, nešiusiems karstą į amžino poilsio vietą. Reiškiu labai nuoširdų ačiū visiems mieliems tautiečiams už gausų velionies lankymą laidotuvių namuose, už atsiųstas gėles, kurios puošė velionies karstą, užprašiusiems šv. Mišias, aukojusiems Tautos fondui, Kanados lietuvių fondui velionies vardu.

Taipogi nuoširdi padėka p. Vaitkieniui, paruošiusiam pusrūčius. Taip pat lieku dėkinga mielioms ponoms už pyragus.

Teatylgina Jums Aukščiausias.

Nuliūdusi žmona Vanda

Pasirenkant laidotuvių namus

Brolių Brown laidotuvių namų ROSS CRAIG KOPLYČIA turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukus salionai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šėsių durų "Cadillac" limuzinai, priemami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimoms bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimoms nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeičiantis laidotuvių kainos
- Pervėžimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoalkštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen St. W. (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Krikščionybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

JUOZAS BOČYS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Miestiečiai ir kaimiečiai

Inteligentija, iš viso miestiečiai, yra objektyviai geresnėje būklėje negu kaimo žmonės, nes darbo požiūriu yra laisvesni, savarankiškesni. Sunkesnėje būklėje yra tik kaimo inteligentija (mokytojai, gydytojai, agronomai), nes ji daugiau ir gana neapibrėžtai, netiesiogiai priklauso nuo vietinės valdžios.

Čia suminėtos ir dar daug neminėtų priežasčių nulemia tai, kad vidutinioji inteligentija, kuri yra gana gausi, darosi Lietuvoje pagrindinė, be to, sąmoningai išitikinusi tautinių ir religinių vertybių saugotoja.

Šias vertybes išlaiko ir kaimas bei darbininkai, tačiau jie tai daro daugiau gaivališkai ir išoriškai. Tiesa, ir kolūkiečiai bei darbininkų tarpe netrūksta blogiui atsparių žmonių, tvirtai įsitikinusių savo tautos patriotų, tačiau kasdieniniame gyvenime jie mažai tegali savo įsitikinimus pareikšti, juo labiau dirbti tautiškai svarbų darbą.

Inteligentija, ypač jaunesnė karta, pradeda geriau suprasti fundamentalių vertybių — dorovės, religijos, tautiškumo — svarbą kaip atskiram žmogui, taip ir tautos likimui. Grįžimas prie šių vertybių darosi sąmoninga didelės inteligentijos dalies orientacija.

Skirtingas religingumas

Dėl čia suminėtos priežasčių inteligentijos ir valstiečių (kolūkiečių) bei darbininkų religingumas daug kuo skiriasi. Valstiečių ir darbininkų tarpe daugiau išlieka tradicinis religingumas, kurio svarbiausias elementas yra bažnyčios lankymas, laikymasis kai kurių pagrindinių katalikybės sakramentų. Valstiečiai viešai tuokiasi bažnyčioje, krikštija vaikus, su religinėm apeigom laidoja mirusius, gana gausiai dalyvauja pamaldose, ypač per pagrindines šventes.

Kolchozų valdžia į tai beveik nesikiša, nebent tik tada įsikiša, kai šventė sutampa su neatidėliojamais ūkio darbais. Dažnai tenka girdėti, kad kolchozai netgi duoda autovežimius tikintiesiems važiuoti į bažnyčią, dėl ko aukštesnė (rajonų) valdžia kolchozų vadovybę bara.

Kaimo žmonės beveik visi bažnyčioje tuokiasi ir krikštija, dėl ko labai nerimauja partinė respublikos vadovybė bei karingieji ateistai. Per svarbesnes šventes galima pamatyti nemažai kaimo jaunimo (merginų ir vaikinių), priimančio Komuniją.

Tačiau tai yra tik matomoji arba apeiginė kaimo žmonių religingumo pusė, nedaug ką sakanti apie vidinę, dvasinę jo pusę. Šiuo požiūriu kaimo žmonių tikėjimas yra gana negilus, savo išraiška — tradiciškas, kai kada ir primityvus. Atlikinėdami pagrindines bažnytines apeigas, žmonės gana

menkai nusimano apie dvasinį jų turinį, kai kam tai iš viso nerūpi.

Labai atsilikęs yra religinis žmonių švietimas, nes tam nėra elementariausių sąlygų. Vaikai paviršutiniškai ir nesistemiškai religijai paruošiami, vaikų mokymas bažnyčioje yra viena labiausiai saugumo persekiojamų ganytojiško darbo sričių. Katastrofiškai trūksta religinės literatūros — Šventraščio, katechizmų, maldaknygių ir kt. Žmonės naudojasi prieškarine, o kartais dar XIX amžiuje išleista literatūra.

Šio rašinio autorius ne kartą yra girdėjęs, kaip per šermenis giedama iš carizmo laikais išleistų knygų, kurių žodynas yra užterštas polonizmais, o daugelis žodžių ("ta-jemnyčia", "mūčelnukas", "apiezavonė" ir pan.) jau vidutinijai žmonių kartai yra sunkiai suprantami arba atrodo juokingi.

Žmonės dėl to nekalti, kalta sovietinė valdžia, kuri, pasauliui melagingai kalbėdama apie religijos laisvę Sovietijoje, religinės literatūros platinimą ir religinį vaikų mokymą laiko politiniais nusikaltimais.

Kaimo ir mažų miestelių tikintieji, jų viešas tradicinis arba bažnytinis religingumas, dabartinėmis sąlygomis yra pagrindinė Lietuvos Katalikų Bažnyčios atrama.

Lietuvoje, kaip ir kitur Rytų Europoje, Bažnyčia yra ir ateityje neabejotinai bus religijos branduolys, kartu atliks ir nepamainomas dorovinio bei tautinio auklėjimo funkcijas.

Išorė ir vidus

Inteligentija, žiūrint išoriškai, yra žymiai mažiau religinga negu kaimo žmonės, nes mažiau lanko bažnyčią. Šito priežastis, kaip jau minėta, yra ta, kad inteligentija yra labai paveikta ideologiškai. Be to, inteligentai paprasčiausiai bijo viešai reikšti savo tikėjimą, nes tai jiems gali labai brangiai kainuoti.

Kaimo žmogus, būdamas labiau priklausomas nuo tiesioginės valdžios, nebijo prarasti darbo, tuo tarpu inteligentų padėtis kitokia — darbo praradimas jam dažnai reiškia ir profesijos praradimą. Dėl to net ir religingi ar bent religijai prijaunantys inteligentai vengia lankyti pamaldas, bažnyčioje viešai tuoktis, krikštinti vaikus. Daug kas tai daro slapta, bet tai, deja, ir lieka šeimos arba siauro artimųjų ratelio paslaptimi.

Dabartinėje Lietuvoje, ginant religijos teises, yra labai svarbu viešai ir atvirai dalyvauti religiniame gyvenime, tačiau inteligentija tai mažiau gali sau leisti.

Tačiau tokia padėtis visai nereiškia, kad inteligentija iš tikrųjų būtų mažai religinga. Intelligentas yra atgrasintas nuo religijos, atpratęs nuo bažnyčios, bet nebūtinai yra

abejingas religijai plačiaja prasme.

Vakarykštis paviršutiniškas materialistas, susidurdamas su gyvenimo sunkumais ir netikėdamas komunistine propaganda, suabejoja ir materializmu, kaip pasaulėžiūros, teisingumu. Jis darosi tolerantiškas nemarksistinės pasaulėžiūros kryptims, įskaitant ir religiją, jomis gyvai domisi. Išvarginta nepalaužiamos oficialiosios propagandos, kasdieninio gyvenimo sunkumų ir moralinio cinizmo, didelė dalis inteligentijos savaime krypta į aukštesnes dvasines vertybes, kartu ir į religiją.

Žmonės Lietuvoje yra labai pasiilgę to, kas kilnu, tauru, šventa, kas teikia tikrąją gyvenimo prasmę. Apie tokį pasiilgimą byloja ne tik pokalbiai siauriose rateliuose, bet ir spaudoje (oficialiojoje) kas kart pasirodantys samprotavimai.

Religinis pagyvėjimas

Lietuvoje inteligentijoje paskutiniiais metais yra pastebimas dvasinio gyvenimo ir religinės minties suaktyvėjimas, kurį galima kiek sąlyginai pavadinti nebažnytiniu religingumu. Tai būdinga daugiausia vidutinijai inteligentijai, nes aukštoji inteligentija (profesūra, žymūs menininkai, rašytojai), žinoma, ne visa, yra per daug prisitaikiusi ne tik realiai, bet ir dvasiškai, prie sovietinio režimo. Nors, atrodo, kad ir jos tarpe yra galimi lūžiai bei posūkiai.

Nebažnytinis ar neinstitucinis religingumas yra paplitęs Vakarų šalyse, tačiau Lietuvoje jis yra kitoks negu Vakaruose. Lietuvoje nebažnytinis religingumas nėra savotiška opozicija Bažnyčiai, kaip tai yra būdinga Vakarų visuomenei, o tik besiformuojanti savita religinio gyvenimo, sovietinio režimo sąlygomis, forma. Beje, kai kurie veiksniai, sąlygojantys nebažnytinį religingumą Vakaruose, yra būdingi ir Lietuvai.

Apie nebažnytinio religingumo formavimąsi Lietuvoje byloja augantis žmonių domėjimasis religija apskritai, kaip dvasinio gyvenimo būdu. Nėlabai svarbu kokia religija, svarbu, ką ji gali duoti gero šiuolaikiniam žmogui, kiek gali patenkinti jo dvasinius poreikius, būti dvasinė atsvara realybės sunkumams ir beprasmybei. Visuose sovietinės imperijos gyventojų sluoksniuose yra jaučiama dvasinė tuštuma, ir daug žmonių supranta, kad tą tuštumą gali užpildyti religija, jiesko būdų su ja susartėti. Tai padaryti ne visada yra lengva, tad naudojamosi tais religinės išminties šaltiniais, kurie yra prieinami.

Lietuvoje inteligentija, ypač jaunesnio amžiaus, gyvai domisi krikščionybė ir Rytų religijomis, ypač budizmu. Stengiamasi susipažinti su pirminiais šių religijų šaltiniais, žymių šiuolaikinių teologų darbais. Labai mėgstami, nors sunkiai gaunami A. Maceinos veikalai. Sklinda gana gausi nelegali religinė literatūra. Religija dažniausiai domimasi intelektualinių interesų plotmėje, tačiau daug kas bando religijos tiesomis vadovautis gyvenime, savaip jas interpretuodamas, surasti savito tikėjimo kelią. Toks religingumas, žinoma, yra labai individualizuotas, bet už tai jis yra gyvas ir neformalus, reikalingas žmonėms, padeda jiems išlaikyti dorovingumą, atsispirti totalistinei ateizmo propagandai.

Dėmesys religijai sutampa su inteligentijoje plintančiu domėjimusi Rytų medicina, extrasensais, mistika ir pan. Tokie interesai, žinoma, yra tolimi tradiciniam katalikiškajam tikėjimui, bet vis tik jie griaua materialistinės pasaulėžiūros, tuo pačiu ir marksistinio ateizmo pagrindus.

Sunku būtų ką nors aiškaus pasakyti apie religijos jėškancijų žmonių santykį su bažnytiniu religingumu. Daug kas Bažnyčiai yra tolimi dėl anksčiau minėtų priežasčių, o taip pat dėl to, kad Bažnyčia Lietuvoje yra gana tradicinė, gal net archaishka. Tai yra pasekmė tos nenormalios padėties, kad Lietuvos Katalikų Bažny-

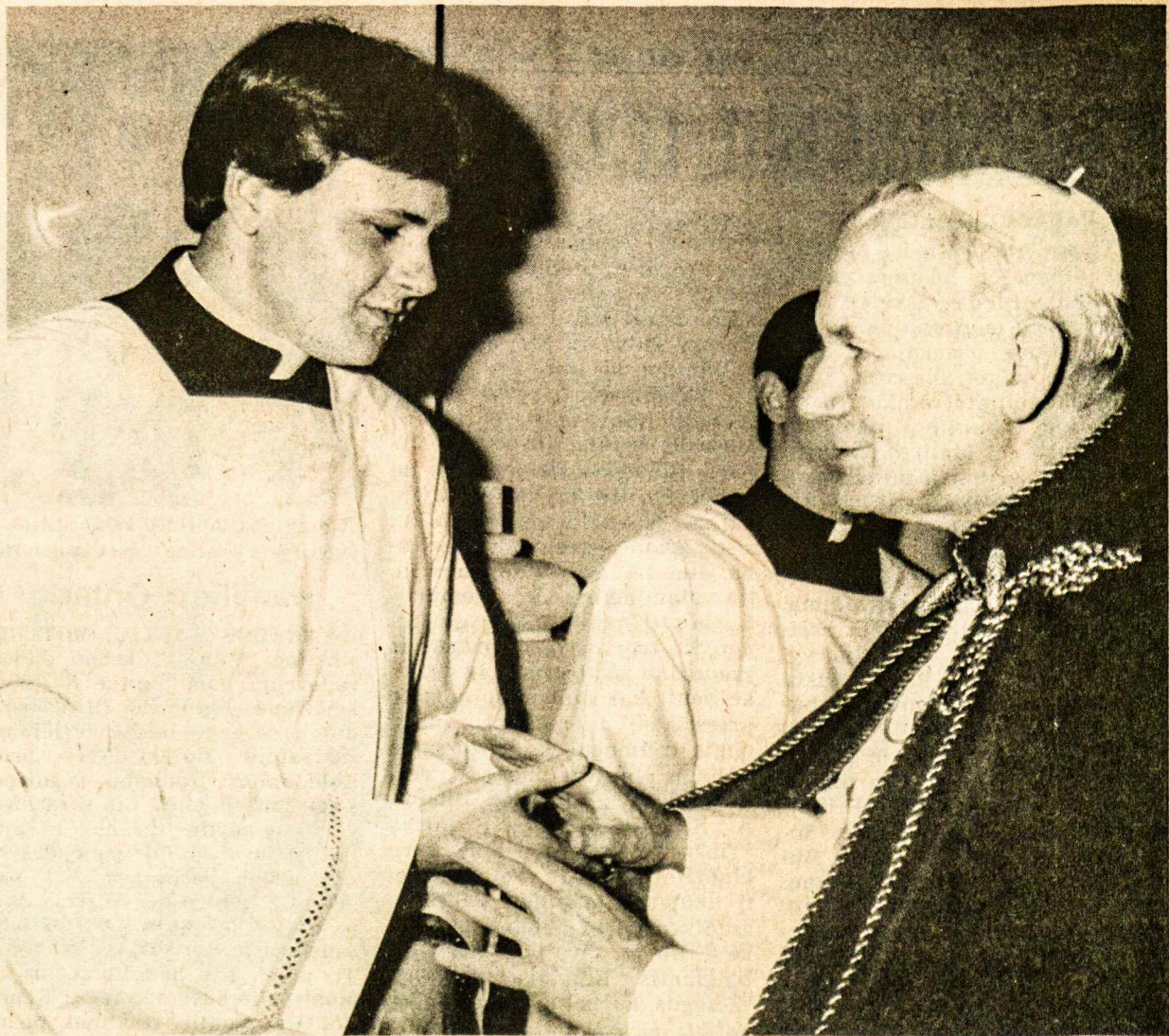
čia yra izoliuota nuo katalikiško pasaulio. Daugelio jaunų inteligentų Bažnyčios tradiciškumas, įprastos bažnytinės apeigos netraukia, nors labiau išsilavinę ir moderniškesni kunigai su jaunais inteligentais lengvai randa bendrą kalbą. Gyvas domėjimasis religija (nesvarbu kokia) ne vienam jaunam inteligentui ilgainiui padeda giliau suprasti ir bažnytinio religingumo prasmę.

Reikia pasakyti, kad bažnytinį ir nebažnytinį religingumą galima atskirti labai apytikriai, tačiau neabejotina, kad religija Lietuvoje plėtojasi šiom dviem kryptim, tarp kurių iš esmės nėra priešš-kumo. Be to, atrodo, kad tai yra tik pradžia įdomaus proceso, ateityje galinčio stiprėti, virsti plačiu tautos dvasinio gyvenimo suaktyvėjimu, atgimimu. Žymioje vidutiniosios inteligentijos dalyje vyksta iš šalies nepastebimas, bet tautos atečiai svarbus vyksmas. Todėl Lietuvos inteligentiją reikėtų vertinti atsargiau, įžvelgti joje daugiau skirtingų linkmių.

Ne visi gali būti didvyriais

Kalbant apie dabartinę Lietuvos inteligentiją, būtina atsisakyti kiek trafaretinės schemos: "Jeigu viešai nereiški savo opozicinių įsitikinimų, vadinasi, daraisi režimo sąjungininku, nes režimui pakanka, kad žmonės tylėtų".

Suprantama, garbė tiems žmonėms, kurie drįsta savo opozicinius įsitikinimus reikšti viešai ir kovoti iki galo. Jie daug padarė, kad Lietuvos laisvės klausimas šiandien plačiai skambėtų pasaulyje. Tačiau neteisinga reikalauti, kad kiekvienas būtų didvyris. Ne visi gali ir moka viešai kovoti, ne visi tam reikalui yra pasiruošę. Nuolatinis tylus darbas gali būti nemažiau prasmingas už viešą veiklą. Didvyrio balsas nedaug reiškia, jeigu neturi gausaus, tegul ir tylaus, užnugario.

Būsimasis kunigas teologijos studentas EDIS PUTRIMAS sveikina su Šv. Tėvu JONU-PAULIUM II Romoje, kur jis patarnavo pamaldose Šv. Petro bazilikoje

Išpūdžiai moksleivio, aplankiusio Lietuvą

Dažnai išseivijoje girdime apie "Kroniką", Sadūnaite, kunigų seminarijos vargus, apie sunkumus Lietuvoje priklausti bažnyčiai ir eiti jos keliu. Mums, jaunesniems, kurie dar nebuvo tėvynėje, yra sunku tikrai pajusti tą sunkumą, nes mūsų gyvenimas yra lengvas; Vakaruose nepergyvename jokių tikrų sunkumų.

Siemet per Velykas turėjau progos aplankyti Vilnių. Manau, reikia savo išpūdžius parašyti, kad ir tie galėtų susidaryti vaizdą, kurie dar neturėjo progos nuvažiuoti. Atsimenu ir aš vis norėjau viską sužinoti ir vis klausiau: kaip

yra, koks gyvenimas? Todėl rašau.

Labiausiai man patiko krikščionybė komunistų valdomame krašte. Problemų yra daug. Didelis skaičius komjaunimo, kuris negali lankyti bažnyčios. Sunkumų gali patirti ir kiti, kurie lanko bažnyčią. Būna ir trukdymų. Girdėjau, kad kartais ir autobusai "sugenda" vežant maldininkus į Mišias — žmonės turi pasilikti pusę valandos viduje. Vienuolė turi nešioti civilinius drabužius. Kartais būna ir pasityčiojimų. Tą ir mes pergyvenome. Pavyzdžiui, Didįjį Penktadienį stalas buvo padengtas vien mėsos valgiais. Programa buvo taip

sustatyta, kad nebūtų galimybės apsilankyti bažnyčioje, nors to ir prašėme. Kai tą pastebėjome, reikalavome, kad mus išleistų. Išleido mus iš autobuso ir lankėmės bažnyčioje.

Mums sakė, kad Lietuvoje mažai kas domisi bažnyčia. Man atrodė kitaip. Dalyvavau Mišiose, kurios paliko man labai didelį išpūdį.

Išėjus į bažnyčią pastebėjau didelį skirtumą. Bažnyčia pilna. Moterėlės sėdi suoluose. Visos apsidengusios skarelėmis ir palenkusios galvas. Klausyklos atidaros, jokių du-

(Nukelta į 5-tą ps.)

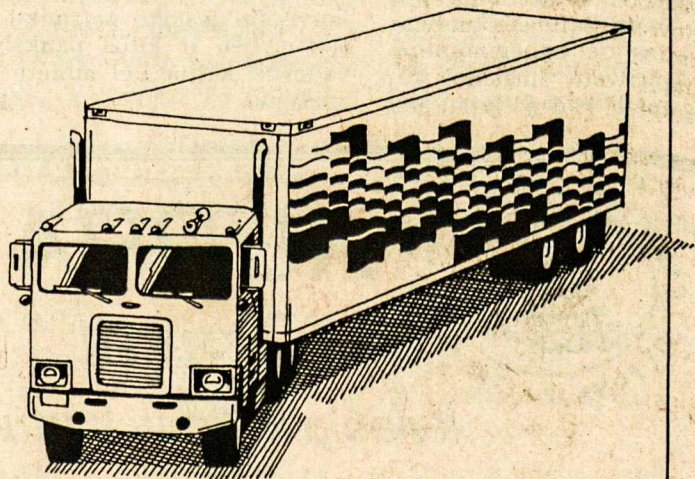
Dabar galite pamatyti puikų vaizdą Didžiųjų ežerų jūrkelio būdami mieste

Jau suėjo 25-ri metai Šv. Lauryno jūrkeliui. Minėdami šią reikšmingą sukaktį, mes atvežame visą Didžiųjų ežerų ir jūrkelio istoriją į miestą.

Jūrkelio istorija, ekonominė reikšmė ir ateities galimybės vaizdžiai parodomos kilnojamoje jūrinėje parodoje.

Didžiųjų ežerų jūrkelis jungia Ontario pramonės ir žemės ūkio centrus per daugiau kaip 60 uostų su pasaulio rinkomis. Ši prieinama ir veiksminga sistema yra svarbus transporto kelias gabenti javams, anglims, geležies rūdai, potašui ir daugeliui įvairių gaminių.

Kilnojamoje parodoje yra 45 pėdų žemėlapis, penkios skirtingo turinio "video" programos, trys sudėtiniai rodiniai ir keletas

kitų dalykų, skirtų žmonių švietimui, informacijai ir pramogai.

Tai pasižymėkite savo kalendoriuje šiandieną ir pasiruoškite dalyvauti nuostabioje 25-rių metų pasididžiavimo vertoje kelionėje.

Pamatykite Didžiųjų ežerų jūrkelį parodoje
š.m. rugpjūčio 31 — rugsėjo 3 dienomis Children's Village,
Ontario Place.

Ministry of Transportation
and Communications

James Snow, Minister
William Davis, Premier

DARIAUS-GIRĖNO žuvimo vietoje Pšcelnike, dabartinėje Lenkijoje, lietuvių pastangomis pastatytas kryžius-koplytstulpis prie lakūnų paminklo, kurio priežiūra rūpinasi Štėtino lietuviai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PABĖGĖLIO GRĮŽIMAS

"Tiesos" rugpjūčio 8 d. laidoje šio dienraščio korespondentas Sigitas Blėda paskelbė rašinį "Nukrito man nuo akių migla..." Jame pasakojo apie Pakruojo autotransporto įmonėje akumuliatorininku dirbusį Antaną Stapulionį, pabėgusį Frankfurte am Main orauostyje iš Kubon skridusių turistų grupės ir dabar vėl grįžusį Pakruojin. Pasak S. Blėdos, pasilikti V. Vokietijoje A. Stapulionį sugundė užsienio radijas, skelbiantis gerą, laisvą gyvenimą. Pirmiausia jis ten turėjo pasirašyti prašymą V. Vokietijos vyriausybei, kad jam būtų suteikta politinė globa. Iš Frankfurto buvo nuvežtas į pabėgėlių stovyklą Schwalbache, kurioje gyveno keli šimtai išeivių. Esą ten A. Stapulionį apspito politiniai atskaliniai, visokie lenkų "Solidarumo" unijos vadukai. Buvo jau šaltas lapkričio mėnuo. A. Stapulionis, turėdamas tik basutes ir lengvą vasarinį švarką, kelias dienas ir kojas iš kambario nekėlė. Gulėjo lovoje ir mąstė. Kai po savaitės buvo išduoti šiltesni drabužiai, jau buvo apsisprendęs grįžti. Dvi dienas prie greitkelio Frankfurto-Kiolas tankėsi sustabdyti pravažiuojančius sovietų firmos "Sovtransavto" sunkvežimius, bet jie nepasirodė, vėl teko grįžti į pabėgėlių stovyklon.

ANTRASIS BANDYMAS

A. Stapulionis tada nutarė kreiptis į "Aeroflot" atstovę Frankfurte, ją susirasti takso pagalba. Pradėjo dirbti krovinių stovyklos mašinimo skyriuje, už valandą gaudamas pusantros markės. Ir antrasis bandymas buvo nesėkmingas. Nemokejęs vokiečių kalbos, negalėjo susisiekti su taksistu. Jam padavė kišenėje užsilikusį "Aeroflot" багаžo kvitą. Taksistas, gal jo nesuprasdamas, o gal ir tyčia, kelias valandas klaidžiojo po miestą ir vėl A. Stapulionį grąžino stovyklon, paėmęs iš jo 40 markių. Stovykloje jo laukė netikėti svečiai: "Prisistatė esą kunigai Šarka ir Jankauskas. Abu reikė susirūpinimą jo likimu, žadėjo su kažkuo pasikalbėti — gal pavyks ponui Stapulioniui išrūpinti autošaltkvią ar vairuotoją vietą. Su juo dar žadęs susitikti tuo reikalu ir asmuo iš "gynimo komisijos". O pradžiai padavė celofaninį maišelį su panešiotais marškiniais, megztiniu ir trim šimtais markių..." Esą jiedu atsisveikindami pridūrė: "Kai būsi turtingas, reikės grąžinti". Maišelyje A. Stapulionis rado ir kun. V. Šarkos Hamburge leidžiamą laikraštuką: "Jame, be pamokslų atpasakojimo, kur ir kada vyksta pamaldos, buvo vien atitartinis šmeižtas. Laikraštपालाई ir senus baltinius Stapulionis išmetė. O štai markės jam praverė — kitą dieną jis vėl išsiruošė į Frankfurą..."

PADEJO AMBASADA

Šį kartą A. Stapulionis susirado Sovietų Sąjungos ambasadą, krimitosi dėl pabėgimo tapusio neapgalvoto žingsnio. Ten buvo nutarta, kad jis laiku atsi-

tokejo, duotas leidimas grįžti gimtinėn. Ambasados pareigūnai atgavo A. Stapulionio dokumentus iš pabėgėlių stovyklos administracijos. Esą antisovietininkų šūtvė A. Stapulionį atkalbinėjo, gąsdino, kad jo laukia kalėjimas iki gyvos galvos. A. Stapulionis išlipo iš lėktuvo Maskvos Šeremetjevo orauostyje. S. Blėda pasakoja: "Viso labo praėjo tik kelias savaites, kai iš čia pakilo lėktuvas su turistų grupe, skrendančia į Kubą. Bet laikas matuojamas ne tik valandomis ir minutėmis — žmogus jį užpildo savo gyvenimu. Šio trumpo laiko pakako ir skaudžiam suklidimui, ir atsitolėjimui, kai nuo akių nukrito priešiškos ideologijos pūsta migla ir žmogui vėl grįžo sugėbėjimas blaivai mąstyti, vertinti faktus..." Pasak S. Blėdos, A. Stapulionis parašė laišką "Tiesos" redakcijai apie savo klaidžiomus. Jį, vėl dirbantį akumuliatorininku Pakruojo autotransporto įmonėje, aplankė S. Blėda, savo ilgą rašinį užbaigiantis liūdnuoju pastaba: "Žmogus, kuris buvo pasirengęs palikti savo gimtinę, išsivadinti su artimų žmonių, simpatijų niekam nekelia. Kolektyvas už tai griežtai pasmerkė A. Stapulionį. Nelengva užsitarnauti žmonių pagarbą, bet dar sunkiau ją praradus susigrąžinti".

MAŠINĖLĖS BULVĖMS

Elektrinės bulvių tarkavimo mašinėlės pirmą kartą Lietuvoje pradėjo gaminti Mažeikių kompresorių gamykla. Prekybos tinklui jau perduota pirmoji siunta. Šiomet žadama pagaminti 6.500 tarkavimo mašinelių, sekanciais metais — 20.000.

PAUKŠTYNO VADOVAI

Bausmės susilaukė Vilniaus paukštyno vadovai, išsigudrinę statyti sau nuosavus namus, piktanauziaudami tarnybne padėtimi. Nuolaidžiaujant paukštyno direktoriui J. Girėui, tie vadovai, pažeisdami įstatymą, turėdami butus žybiniojus namuose, gavo leidimą palengvintomis sąlygomis statyti sodybinius namus Rudamio gyvenvietėje. Juose buvo žymiai viršytos leidžiamos gyvenamojo bei bendro ploto normos, sąmatinė pastatų vertė. Pats direktorius J. Girėys pastatė privatų namą su ūkiniais pastatais motinos vardu Zarasų rajono Užtiltės gyvenvietėje, pasinaudodamas tarnybne padėtimi, pažeisdamas finansinę drausmę, suvaizdinamas, kad namą reikėjo perkelti dėl atliekamos melioracijos. Motinai mirus, J. Girėys taip susitvarkė dokumentus, kad namas tapo jo nuosavybe. Dabar jis už savo ir kitų paukštyno vadovų sukybes susilaukė griežtos partinės bausmės, atleidimo iš direktoriaus pareigų. Partinė bausmė teko ir žemės ūkio ministerio pavaduotojui A. Urbonui už nepakankamą individualių statybų kontrolę. Partiniam Vilniaus rajono komitetui įsakyta patraukti atsakomybėn ir kitus paukštyno vadovus, kaltus dėl minėtų pažeidimų. V.Kst.

Argentinos tautinių šokių grupė "Inkaras", dalyvavusi Septintojoje laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje ir koncertavusi Čikagos lietuvių visuomenėi

Hamilton, Ontario

KANADOS ŠAULIŲ MOTERŲ rinktinė "Vilnius", kuriai dabar vadovauja hamiltoniškė St. Petkevičienė, rugpjūčio 19, sekmadienį, surengė liet. medžiotojų žūklautojų stovyklavietėje prie Kaledonijos tradicinę gegužinę — dešimtą iš eilės. Čia suvažiavę vietos ir apylinkių šaulės ir šauliai su savo svečiais pabendravo, pasivažiavo, pasilinksmino ir pasiklausė lietuviškos muzikos. Buvo taip pat surengtas prizinis šaudymas ir visokios loterijos. Ta proga pas hamiltoniečius iš Montrealo buvo atvykęs ir Kanados liet. šaulių rinktinės pirm. J. Šiaučius.

DVEJAS LIETUVIŲ VESTUVES turėjome Hamiltone: Jūratė Kaminskaitė ištekėjo už Algimanto Tomošausko, o Pranas Daugėla vedė Allan Jennifer.

K. K. DEKSNIAI grįžo iš savo kelionės po Europą, aplankę Daniją, Švediją, Vokietiją, Austriją, Lichtenšteina, Šveicariją ir Prancūziją. K. Deksnys kelionę pradėjo su Toronto "Atžalyno" taut. šokių grupe, dalyvavusia Švedijos tarptautiniame folkloro festivalyje. Jis buvo tos grupės akordeonistu. Vokietijoje jis aplankė Vasario 16 gimnaziją, viesėjo pas buvusius hamiltoniečius K. H. Baronus ir susitiko savo dėdę kun. Alf. Riškų, kuris darbuojasi ir gyvena Vokietijoje, Biberacho mieste.

LIETUVIAI GOLFININKAI rugšėjo 9, sekmadienį, Flamborough Hills golfo laukuose, turės metinį savo turnyrą. Po turnyro vairsės pas V. A. Stanevičius. Norintieji turnyre dalyvauti jau dabar registruojasi pas R. Sakalą tel. 544-7125 arba pas A. Joniką tel. 522-8164. Turnyrą organizuoja Hamiltono sporto klubas "Kovas".

AKTORĖ E. DAUGUVIETYTE-KUDABIENĖ Kanadoje vis daugiau įsitraukia į profesinį savo darbą. Paskutiniu metu ji vaidino trijuose čia gamintuose filmuose — "Undergraduate" su Art Karney, "Neighbours" ir "Heavenly Body". Taip pat daug ją mes šiemet matysime televizijoje ir komercinėse reklamose. Nenuilstamai ji čia dirba ir su savo įsteigta "Aukuro" teatru. Kitais metais "Aukuras" minės savo veiklos jau 35 m. sukaktį K. Inčičios "Eglė žalčių karalienė" vaidinimu. K. M.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

GIEDRAIČIO ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS kviečia visus į rugšėjo 9 d. ruošiamą gegužinę klubo šaudykloje už Kaledonijos. Pradžią — 12 v. Idomi programa: įvairūs premijuoti šaudymai, meškeriojimas, loterija ir kitos linksmybės. Bus muzika ir užkandžiai. Valdyba

Welland, Ontario

A. A. VINCUI BIELIŪNIŲ mirus, jį pagerbdami už atliktus darbus lietuvių veikloje bei jam žindami Lietuvos laisvės iždę, Niagaros pussialio lietuvių paaukojo Tautos fondui: \$20: J. P. Kalainiai, Br. I. Luomanai, P. V. Šidlauskai; \$15: A. Iudicani; \$10: P. B. Balsai, kun. K. Butkus, OFM, A. M. Čepukai, J. K. Dervaičiai, Mrs. Grekis, K. Jonušas, W. A. Karaliai, J. A. Kutkos, A. Šileikis, K. St. Stankevičiai, A. E. Stankevičiai, Ray Tamulėnas; \$6: J. Paužuolis; \$5: P. E. Bersėnai, St. V. Gudaiciai, J. Tamulėnienė, A. A. Zinaičiai; \$4: O. Kuzavienė.

Velionies šeimai, gimimės bei artimiesiems liūdesio valandėje reikiame nuoširdžiausių užuojautų. Aukotojams už aukas ir Tautos fondo įgaliojimai J. Tamulėnienėi už gražias pastangas Lietuvos laisvės kovoje tariame nuoširdų aciu.

Tautos fondo atstovybė
Kanadoje

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraunkiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 247-6407

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 9%
kasdienines palūkanas
už santapus 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 12 1/4%
term. indėlius 3 m. 12 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 11%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 13 1/2%
asmenines paskolas 14%
Nemokamas pilnas
čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Netikėtus gaisras ankstyvą liepos 22 d. rytą ištiko Tėvų pranciskų vienuolyną Bruklinė, NY. Spėjama, kad gaisrą sukėlė elektros laidų susijungimas naujoje vienuolyno dalyje, kuri jungia pagrindinį pastatą su Kultūros židiniu. Gaisras sunaikino keturis kambarius ir koridorių II aukšte. Kitų kambarių sienos ir baldai tirštai aprūko dūmais. Biblioteka išliko nepaliesta. Suodžiais buvo apneštos išorinės Kultūros židinio sienos iš kiemo pusės. Nuo dūmų ir apdegimų nukentėjo du kunigai — "Darbininko" administratorius Petras Banūnas, OFM, ir "Aidų" administratorius Benvenutas Ramanauskas, OFM. Juos teko nuvežti į ligoninę, kur jie baigia sveikti. Gaisras stipriai palietė jų kambarius.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Čikagoje moksliniais reikalams renka pokarinę Lietuvą parašytas ir išleistas knygas. Paaukotos knygos nurašomos nuo valdžios pajamų mokesčio, užpildant LTSC parpintą mokesčių formą. Knygas gali pasiimti patys centro darbuotojai, jeigu tai būtų patogiau aukotojams. LTSC adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Tel. (312) 434-4545.

Lietuvos karo mokyklos XVI-ą laidą prieš 50 metų (1934.XI.16) baigė 60 kariūnų, gavusių jaunesniojo leitenanto laipsnį. Penki buvo paskirti į kavalerią, keturi — į aviaciją, du — į technikos dalinius, vienas — į transporto batalioną, likusieji — į pėstininkų pulkus. Paskutiniai duomenimis, JAV yra 10 šios laidos narių, Australijoje — du, Anglijoje ir okupuotoj Lietuvoje — po vieną. Aviacijos kpt. Kazimiero Urbšaičio, dabartinio LB apylinkės pirmininko, iniciatyva St. Petersburg, Floridoje, rugšėjo 8-9 d.d. rengiamas šios laidos karininkų bei jų šeimų susitikimas, kurs bus pusiau viešo pobūdžio. Numatoma kukli, bet turininga programa.

Čikagietis Algis Sodonis, aukščiausias pažymiais baigęs B. "Rice" gimnaziją ir redagavęs šios metraštį, buvo pakviestas į savaitę po mėnesius dirbti lietuvių institucijose Bruklinė — Lietuvių katalikų religinėje šalpoje ir Lietuvių informacijos centre. 1982-83 mokslo metais A. Sodonis yra lankęs Vasario 16 gimnaziją V. Vokietijoje. Čikagoje jis reikiškes ateitininkų veikloje. Šį rudenį ruošiasi studijuoti kalbas ir politinius mokslus Čikagos universitete.

Venezuela

VIII-sis P. Amerikos lietuvių kongresas Karake įvyko liepos 21-25 d.d. Jo pagrindinis šūkis — "Visi ryžtamės Lietuvai!" Pamaldas katedroje laikė apaštališkasis Vatikanu nuncijus arkiv. Luciano Storero, buvo padėtas gėlių vainikas prie Venezuelos išvaduotojo S. Bolivarso paminklo. Lietuvos himną ir maršus grojo kariuomenės orkestras. Spaudos konferencija buvo surengta iš Vašingtono atvykusiam Baltųjų rūmų pareigūnui Linui Kojeliui, pakeitusiam negalėjusį atvykti kun. Kazimierą Pugeti. Iškilminga karaliaus Mindaugo karūnacijos suvakacija skirta vakariene buvo surengta "Hiltono" viešbutyje. Apie tai rašė spauda, kalbėjo radijas, rodė televizija. Iškilmes buvo perkeltos į San Casimiro miestelį, kurio šventovei čikagiečiai M. A. Rudžiai buvo padovanoję altorių. Jį pašventino iš Karako atvykęs vysk. M. Delgado. Altoriui buvo perkeltos šv. Kazimiero relikvijos iš Karako. Kongreso ruošia ir jo tvarka rūpinosi VLB centro valdybos pirm. dr. V. Dambra. Venezuelos lietuvių jaunimo sąjunga tuo pačiu metu surengė antrąjį P. Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą. Jaunimas dalyvavo kongrese, turėjo atskiras savo studijų dienas ir stovyklą.

Argentina

Susivienijimas lietuvių Argentinoje, vadovaujamas pirm. R. Stalioraičio, originaliu būdu atšventė veiklos septyniąsias dešimtmetį. Suorganizavo 15 autobusų, iš kurių buvo sudarytas "Draugystės" karavanas. Jo dėka buvo aplankytos visos lietuviškos institucijos: Mindaugo ir "Nemuno" draugijos Berise, Senelių židyns Adroguje, laikraščiai "Argentinos lietuvių balsas" ir "Laikas", Aušros Vartų parapija, šv. Cecilijos choras, lietuvių katalikų moterų draugija sostinėje Buenos Aires.

Australija

Deimantinę lietuvių katalikų moterų draugijos suvakaciją liepos 15 d. Adelaidėje, didžiojoje Lietuvių katalikų centro salėje, paminėjo prieš 25 metus įsteigtas lietuvių katalikų moterų draugijos skyrius, kuriam dabar vadovauja pirm. A. Urnevičienė. Apie skyriaus įsteigimą kalbėjo garbės narė K. Didžiūnienė, primindama kun. dr. P. Jatulio ir kun. J. Kungio laikais padidėjusią ir išsivysčiusią lietuvių katalikų veiklą Adelaidėje, kurią dabar tęsia lietuvių katalikų moterų draugijos skyrius. Buvo perskaitytas prel. dr. P. Jatulio parpintas ir atsiųstas popiežiaus Jono-Pauliaus II palaiminimas. Paskaitą apie draugijos įsteigimą ir jos veiklą Lietuvoje, vėliau išeivijoje skaitė A. Stepanienė. Apie lietuvių menininkės kalbėjo buvusi sol. A. Gučiuvienė, paminėdama ir vietinę sol. G. Vasiliauskienę, kuri daugelį senovinių dainų yra išmokusi iš savo motinos. Pastaroji padainavo keletą tų dainų.

Britanija

Lietuvių moterų draugija Nottinghamame surengė tradicines Jonines. Buvo pagerbti Jonai, bet neužmiršti liko ir Petrai su Antanais. Draugijos vardu dalyvius pasveikino T. Gudliauskienė, pakeitusi atostogų išvykusi naująją pirm. E. Ciganskienę. Visi buvo pavaisinti Joninių skanumynais. Joninėms skirtą programą pradėjo "Rūtos" duetas. Sudainavus keletą dainų buvo įjieskoma papartčio žiedo.

Rimas Vėžys, grįždamas iš tarnybos Saudi Arabijoje į Čikagą, kelis vakarus praleido Londone, lietuvių namuose. Rudenį žadėjo atvykti atostogų Europon.

Vokietija

Augsburgo sėkmingai praėjo lietuviškųjų studijų savaitę Europoje. Liepos 31 d. buvo skirta šv. Kazimiero suvakacija ir atnaujintų lietuvių kryžiaus Augsburgas pašventinimui. Paskaitą "Šv. Kazimieras kadaise ir dabar", susietą su straipsnių serija "Europos lietuvių", skaitė iš Romos atvykęs žymusis istorikas kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ. Atnaujinto kryžiaus pašventinimo, iškilmėse kalbėjo Augsburgas burmistras dr. Koteris ir tarybos narys Ganderheimeris bei atnaujinimo organizatorius gydytojas dr. Arūnas Laukaitis. Šventinio apeigas atliko Augsburgas vysk. J. Stimple. Savo kalbą jis pradėjo Nijolės Sadūnaitės žodžiais apie kentėjimo už Kristų prasmę, paminėjo naujuosius lietuvių kankinius — kun. Alfonsą Svarinską ir kun. Sigitą Tamkevičių. Kalbėjo ir apie lietuvių tautai panaigtas religines bei žmogaus teises, ragindamas pasitikėti kryžiumi, kuris neša tikrąjį išganymą ir taiką. Vysk. A. Deksnys jautriais žodžiais prisiminė savo mokyklos draugą jau mirusį architektą Joną Muloką, šio kryžiaus projekto autorių. Vokietis gydytojas Borchersas teigė, kad lietuviškasis kryžius visada žavėjo praeivius. Atnaujintas jis dabar vėl liūds senus kultūrinius lietuvių ir vokiečių ryšius, primindamas, kad jau vokiečių literatūros klasikai Herderis ir Goethe domėjosi lietuvių liaudies dainomis. Kun. A. Rubikas padėkojo šios iškilmės dalyviams, ypač Lietuvos bičiuliui vyskupui Stimple. Visi bendrai vokiečių kalba sukalbėjo "Tėve mūsų". Iškilmė užbaigta Lietuvos himnu ir giesme "Marija, Marija". Atnaujintame kryžiuje yra Skausingosios Dievo Motinos, šv. Kazimiero, vyskupų Giedraičio ir Valančiaus statulėlės, Vyčio ženklas, lotyniškas įrašas: "Šventiausioji Aušros Vartų Mergele Marija, Lietuvos Globėja, sugrąžink laisvę mūsų tėvynei!" Lietuvių, vokiečių, anglų ir prancūzų kalbomis pateikiamas kryžiaus tikslas, duodama jo pastatymo data — 1945 m. spalio 28 d.

Lenkija

A. a. inž. Vytautas-Kazimieras Markovičius, ilgametis lietuvių visuomeninės kultūros draugijos pirmininkas Vroclave, staiga mirė birželio 14 d. Velionis, gimęs 1922 m. Vilniuje, nuolatos rūpinosi lietuvių išlaikymu Lenkijos lietuvių eilėse. Į laidotuves atvažiavo daug lietuvių atstovų iš visos Lenkijos. Koncelebracines Mišias laikė vietinis klebonas lenkas, kan. A. Jurkevičius ir velionies mokslo bičiulis A. Rukštas, pasakęs gražų pamokslą. Kapinės su velionio atsisveikino: LVKD centro valdybos pirm. R. Vitkauskas, sekt. A. Nevulis bei skyrių atstovai.

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu
10 DIENŲ LIETUVOJE
Liepos 24 Rugsėjo 4
Rugpjūčio 9 Spalio 2
Gruodžio 19
VIENOS SAVAITĖS Rugsėjo 10
VILNIUJE Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvos namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

The Marlatt
laidotuvių namai ir koplyčia
The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.
615 Main Street East
(East of Sanford)
Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Visi ryžkimės Lietuvai!

V. UTENIS

Sėkmingai praėjo Aštuntasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas ir Antrasis Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimas, sušaukti paskutinę šių metų liepos mėnesio savaitę. Abu įvykiai davė progą iškilmingai paminėti Šv. Kazimiero 500 metų mirties ir karaliaus Mindaugo 730 metų vainikavimo sukaktis.

Negausi skaičiais Venezuelos lietuvių Bendruomenė ėmėsi darbo, kuriam ji savo veiklos istorijoje anksčiau nesirijo. Organizaciniame kongreso komitete figūravo darnus dvidešimties asmenų kolektyvas, sudarytas iš jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių. Jie ir metė kongresui šūkį: "Visi ryžkimės Lietuvai", patys pirmieji jį atsiliepdami.

Tautinės-religinės manifestacijos sujungdavo Venezuelą tiek savo turiniu, tiek giliu tautiškumu, organizacija, estetiniu patrauklumu ir kultūra. Televizijai skirtos programos pasiekė visą kraštą — per 4 milijonus gyventojų, o straipsniai per spaudą — šimtus tūkstančių skaitytojų. JAV atstovai rado reikalo viešai pripažinti, kad kongreso metu atliktos programos televizijoje yra jiems iki šiol nepasiekiamas uždavinys, nekaltant apie spaudą, kuri, jų manymu, palyginimo tremties istorijoje neturi.

Kongreso metu Lietuva tapo šeimų pasikalbėjimo tema. Kiekviena proga venezueliečiai, sutikę lietuvių ar kito kurio pavergt Europos krašto kilmės žmogų, pasakoją matę televizijoje, skaite, ar net patys dalyvavę pamaldose ar kitose viešose manifestacijose, sveikindami lietuvių ir jų rodomą Dievo ir tėvynės meilę. Venezuolėčiai šiandien žino apie Lietuvą daugiau, negu apie bet kurį kitą sovietų pavergtą kraštą, Lenkijos neišskiriant.

Pamaldos katedroje

Kongresas prasidėjo šeštadienį, liepos 21, rytinėmis "Te Deum" pamaldomis Karako katedroje Lietuvos šventojo garbei. Jas atnašavo Šv. Tėvo atstovas apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Luciano Storero.

Homilijoje Šv. Tėvo asmeninis atstovas išsamiai nušvietė skaisčią ir kilnią Šv. Kazimiero asmenybę, jo kelią į altorių garbę. Prisimindamas Lietuvos karaliaus Mindaugo krikštą ir jo vainikavimą su popiežiaus Inocento IV pritvirtimu ir palaiminimu, pabrėžė Lietuvos tikinčiųjų ištikimybę Kristui ir Jo įsteigtai Bendrijai, o ypač dabartinių sunkių bandymų metu. Jis ragino ti-

kinčiuosius, jų tarpe kelis šimtus venezueliečių, ypač jaunimą, sekti Lietuvos šventojo ir Lietuvos katalikų pavyzdžiu.

Mišių pabaigoje nuncijus Storero sukalbėjo šv. Kazimiero litanią ir suteikė apaštališkąjį palaiminimą. Per Mišias garbės sargyboje išsiri-kiavę, tautiniais drabužiais pasipuošę jaunuoliai lenkė Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Ukrainos ir Venezuelos vėliavas Kristui Eucharistijoje. Gražiai ir entuziastiškai giedojo Algio Dugno vadovaujamas choras, vargonuojant Vytautui Dambrovai.

Bolivaro aikštėje

Po pamaldų vėliavos sujungė netoli esančios Bolivaro aikštės link, kur bemaž 200 tūkstančių žmonių minia stebėti iškilnių, skirtų Venezuelos, Kolumbijos, Ekvadoro, Bolivijos ir Peru išlaisvintojui Simonui Bolivarui pagerbti.

Trispalvį vainiką prie paminklo nešė Pasaulio lietuvių Bendruomenės vicepirminė Milda Lenkauskienė ir Baltųjų rūmų pareigūnas Linas Kojelis, lydimi sargybos, nešinos šešių kraštų vėliavom, kurių tik viena, Venezuelos vėliava, šiuo metu simbolizuoja laisvus žmones laisvoje valstybėje.

Padėjus vainiką su įrašu "Lietuvių kongresas — Venezuelos išlaisvintojui", ligi šiol viešpatavusią tylą nutraukė Lietuvos himnas, kurį grojo 80 asmenų kariuomenės orkestras. Pirmą kartą Karako istorijoje parku aidėjo galingoji lietuvių tautos giesmė, o į ją įsijungę lietuviai, kurių ne vienas maišė žodžius su meilės ašaromis gimtajam ar tėvų žemės kraštui, kuriam širdies gėlmės priklauso. Visi jautėsi likimo suvesti broliai, giliai jaučiant neužgijusią pažeistos tautos laisvės žaizdą, naujai ryzdamiesi Lietuvai.

Po Lietuvos ir Venezuelos himnų parku nuaidėjo paradinės muzikos garsai, o jaunimas pasipylė, dalindamas kongreso progą atspausdintą medžiagą apie Lietuvą. Daili brošiūrėlė "Lietuva nori būti laisva" davė informaciją apie lietuvių kilmę, istorinę praeitį, kovas dėl laisvės ir dabartinę rezistenciją, drauge grafiškai parodydama dabartinę persekiojamą Katalikų Bendrijos padėtį Lietuvoje. Brošiūrėlė iliustruota dailininko Kosto Jezersko specialiai paruoštomis šv. Kazimiero ir karaliaus Mindaugo iliustracijomis. Didelį dėmesį patraukė spalvotas atvirėlis "Lietuva bus laisva!" Jame sovietinė meška laiko letenose apglėbusią Lietuvą, kurią simbolizuoja Vytis ir trispalvė. Šia proga iš-

dalinta keli šimtai egzempliorių Grinkevičiūtės pasakojimo "Ledo pragaras" apie jos išgyvenimus Sibire. Brošiūrėlė ispanų kalbon vertė Danutė Rosales.

Mišias ir Venezuelos išlaisvintojo Bolivaro pagerbimo iškilmes filmavo Venezuelos televizija.

Aikštėje dar buvo kurį laiką gyvai šnekučiuojamasi, kai venezueliečiai nesiliovė prašę duoti dar ir "dar vieną mešką su vėliava" — toks buvo jų susidomėjimas. Lietuviai stebėjosi, kad orkestras, kuriam vadovavo ir kurį sudarė daugiausia tamsiaodžiai venezueliečiai, Lietuvos himną sugrojo be mažiausio priekaišto. Milda Lenkauskienė jautėsi laiminga galėjusi laiku atsiti-gi gaidas kongreso komitetui, kuris savo ruožtu pasirodė su tokia nelaukta staigmena.

Spaudos konferencija

Po iškilnių Bolivaro aikštėje, JAV Baltųjų rūmų etninį reikalų ryšininkas Linas Kojelis skubėjo į kongreso komiteto pirmininko suorganizuotus pietus ir spaudos konferenciją. Juose dalyvavo visų didžiųjų dienraščių — "El Universal", "El Nacional", "El Mundo", "Diario de Caracas", "Ultimas Noticias", "The Daily Journal" ir "El Siglo de Maracay" atstovai. Linas Kojelis atspakojė savo kelionės tikslą, o atsakydamas į korespondentų klausimus, daug kalbėjo apie rinkiminį vajų, pranašaudamas prezidento Reagano pergalę. Jis nagrinėjo gana sudėtingą laisvės ir taikos problemą Vidurio Amerikoje. Svečias korespondentams padarė gerą įspūdį, ir informaciją spaudoje pasirodė liepos 22, 23 ir 26 dienų laidose.

Spauda apie Lietuvą

Ši informacija papildė savaitės prieš kongresą pasirodžiusius eilę straipsnių Lietuvos ir Baltijos valstybių temomis. Kongreso atidarymo dieną "El Universal" išspausdino pirmąją dalį Vytauto A. Dambrovos straipsnio "Demokratija paneigia Orvelio pesimizmą", kuriame plačiai analizuojama JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojo Elliott Abrams kalba, pasakyta Los Angeles mieste surengtoje Baltiečių lygos konferencijoje; antroji to išsamaus straipsnio dalis tarptautinių vedamųjų skyriuje pasirodė sekančią dieną. "El Mundo" šeštadienio laidoje paskelbė J. Rosales straipsnį "Politiinių katalikų kategorijos Sovietų Sąjungoje"; liepos 18 "El Universal" išspausdino Tarpamerikinės informacijos tarnybos pateiktą žinią apie "anoniminių katalikų Sovietų Sąjungoje"; liepos 16 ir 17 "El Mundo" įdėjo Gintės Damsytės straipsnį "Teismai ir katalikų kalinimas Lietuvoje" ir "Blogėja katalikų padėtis Sovietų Sąjungoje". Prieš keletą dienų pasirodė Vytauto Dambrovos straipsnis "Sovietinio stiliaus olimpiada", kuriame nagrinėjami nepagrįsti sovietų kaltinimai JAV-ėms dėl olimpiados boikoto ir kuriame išskyla vaidmuo pavergtų kraštų kilmės (ypač lietuvių, latvių ir estų) JAV piliečių (specialiai minint Juozą ir Liną Kojelius), norėjusių dalyvauti olimpiados tautybių parade. "Ultimas Noticias" išspausdino Kazimiero Tautgino straipsnį "USSR: Šiaurės zona be branduolinių ginklų?" Šis straipsnis plačiai nagrinėja sovietų pastangas mesti Baltijos sritin branduoliniais ginklais aprūpintas aviacijos, laivyno ir kitų ginklų rūšių pajėgas, o taip pat Ignalinoje sovietų pastatytą branduolinės energijos reaktorių, nesimant apsaugos priemonių prieš bemaž neišvengiamą radiacijos grėsmę.

Ankstyvą popietę kongreso atstovai skubėjo Don Bosco kolegijos auditorijon dalyvauti iškilmingame lietuvių kongreso atidarymo posėdyje.

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 762-6128 Toronto.

Septintoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė Klivlande baigta giedama malda. Nuotr. V. Bacevičius

Įspūdžiai moksleivio, aplankiusio Lietuvą

(Atkelta iš 3-čio psl.)

rų ir persikymų nėra. Matai, kad kunigas artimas žmonėms. Prie Švenčiausiojo dega sena raudona žvakė. Kunigas įeina, Mišios prasideda. Nereikia nė skambučio — žmonės tyli ir sustoja. Nėra mišių ir maldaknygių bei giesmynų. Žmonės gieda ir maldas kalba atmintinai, sutartinai. Jas taria nuoširdžiai. Komunią priimančiam, žmonės suklaužia ir laukia kunigo. Komunijos ėjo labai daug, net pritrūko ostijų. Tarpusavyje žmonės nuoširdūs. Vyrai padeda moteriai atsistoti, moteris užleidžia senutei savo vietą. Gražu stebėti.

Dvi valandos labai greitai praėjo. Tai buvo maloniausias ir švenčiausias mano Mišios.

Žmonės išeina iš bažnyčios patenkintomis širdimis, geroje nuotaikoje.

Man tai paliko labai didelį įspūdį. Žmonės eina į bažnyčią, prisimena Kristų, krikštiją kūdikius. Drąsos tikrai netrūksta Lietuvoje ir kitur Rytų Europoje. Tik jiems reikia paramos ir patvirtinimo, kad čia, išeivijoje, mes laukiame laisvos Lietuvos ir jiems padedame.

Jeigu mes, kurie lengvai gyvename, pamiršime už ką Lietuva kovoja, tai lietuviai Lietuvoje greičiau surusės, padidės komjaunonių skaičius, komunistų skaičius. Kartu su Kristum bus užmirštas ir Vytautas.

Darius Sužiedėlis (JAV-bės)

Kviečiame į Australijos Lietuvių dienas

Š. m. gruodžio 26-31 d.d., pirmą kartą į Kanberą iš visos Australijos ir iš kitų kraštų suvažiuos daug žmonių į Australijos Lietuvių dienų festivalį.

Lietuvių dienos Australijoje jau bus tryliktos. Jos rengiamos kas antri metai didesniuose lietuvių centruose — Sydnejuje, Melburne ir Adelaidėje. Šiais metais pirmą kartą jos rengiamos Australijos sostinėje Kanberoje. Čia yra labai maža lietuvių kolonija. Mūsų čia vos pora šimtų galvų, įskaitant ant rankų nešiojamus ir su lazda besiramstančius bal-tagalvius.

Lietuvių dienos — tai mūsų tautinė manifestacija, kuri per ilgesnį laiką pasidarė didžiausia mūsų šventė. Į ją įeina sporto rungtynės, chorų ir tautinių šokių šventės, dailininkų bei solistų pasirodymai, koncertai bei įvairios tautodailės parodos. Organizacijos savo suvažiavimuose nagrinėja savo problemas ir nustato tolimesnio veikimo gaires. Inžinierių, architektų, ramovėnų, dvasiškų, jaunimo organizacijos suvienodina ir paruošia tolimesnio veikimo planus pagal laiko ir sąlygų reikalavimus.

Ne vien tik lietuviai dalyvauja šventėje, nes į iškilmingesnius parengimus kviečiami federacinės valdžios atstovai, parlamento nariai, televizijos ir radio stočių korespondentai bei kiti žymūs asmenys. Mes iškeliame ta proga ir savo tautos kančias bei jos politinius siekumus. Dalyvaudami šioje šventėje, jie patys galės įsitikinti, kad mes savo reikalavimų esame verti.

Rengdami Lietuvių dienas, turime tikslą puoselėti savo kultūrą ir išlaikyti savo tautiškumą. Jaunimui duodame progą susipažinti bei jungtis bendrai tautinei veiklai. Tuo būdu norime išlaikyti tautos gyvy-

bės siūlą už savo tėvynės ribų.

Mes, maža Kanberos lietuvių saujelė, jau seniai turime pasistatę savo klubą, kuris yra didelis ir erdvus. Jame veikia biblioteka ir yra centras visų mūsų organizacijų. Būdamas finansiškai stiprus, jis remia ir išlaiko visas mūsų organizacijas.

Kanbera, federacinė Australijos sostinė, yra labai jaunas miestas. Sostinei planuoti 1910 m. buvo paskelbtas konkursas, kurį laimėjo čekietis architektas Walter Burley Griffin. Prasidėjus I D. karui statyba sustojo ir tik po II D. karo vėl pajudėjo pilnu tempu. Dabar Kanberoje yra apie 240.000 gyventojų, kurių 40% yra valdžios įstaigų tarnautojai. Nėra jokios pramonės, nėra jokių "slums" — viskas nauja, oras grynas, ir žmogus nesijauti, kad gyvena mieste. Nėra skubančios minios gatvėse, nėra triukšmo, pilna erdvės, žalumų, saulės ir gryno oro. Gruodžio mėnuo — vasara. Temperatūra normaliai siekia ligi 35 laipsnių Celsijaus, retai aukščiau. Klimatas sausas, nes miestas yra 560 metrų virš jūros paviršiaus ir apie 150 km nuo vandenyno. Nėra drėgmės, todėl ir šilima nėra varginanti, o naktys gana vėsios.

Gražus miestas Kanbera. Vasaros oras malonus. Lietuvių dienos — didinga ir iškilminga šventė. Pakelkite sparnus ir jūs, kanadiečiai, gaukite atostogas ir sutrumpinkite savo šaltą žiemą! Aplankykite gimines, senus pažįstamus, sudarykit naujų draugysčių. Pažįsime kraštą, kuris yra labai skirtingas nuo jūsų savo gyvūnija ir augmenija, savo klimatu, savo gyventojais. Grįšite namo saulėje nudęgi, fiziškai ir dvasiškai atsigaivę.

Juras Kovalskis,
LDC komiteto narys
informacijai

VĖL IŠRINKITE
Jesse FLIS

PARKDALE - HIGH PARK

Campaign Headquarters:
2100 Bloor Street West, Toronto, M6S 1M7
Telephone
766-7900

Jesse Flis rūpinasi:

ŽMOGAUS TEISIŲ KLAUSIMU: Jesse yra Kanados parlamento Helsinkio komiteto pirmininkas. "Yra svarbu, kad parlamentariai išgirstų apie žmogaus teisių pažeidimus pasaulyje. Aš prisimenu, kai Vladas Šakalys, Joanos Kuraitės ir Algio Juzukonio lydimas, kalbėjo komitetui. Jis paaikšino Rytų Europos žmonių padėtį ir padarė didelį įspūdį.

BALTIJOS VALSTYBIŲ KONSULŲ KLAUSIMU: "Mano nuomone, Kanados valdžia turi pripažinti konsulus, paskirtus estų, latvių ir lietuvių diplomatinėms veiksmams. Kanada nepripažįsta Lietuvos okupacijos. Dėl to ji turi pripažinti visus Baltijos valstybių konsulus".

APSIGINKLAVIMO KLAUSIMU: "Visi nori taikos pasaulyje, bet vieni negalim to pasiekti. Sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko kalbėjo parlamentarams ir pareiškė, kad sovietai nori taikos. Aš jį paklausiau: jeigu taip, tai duokite Lietuvai, Latvijai, Estijai ir kitiems kraštams nepriklausomybę".

DAUGIAKULTŪRIŠKUMO KLAUSIMU: "Svarbu, kad žmogus išlaikytų savo kultūrą, ypač savo kalbą. Kanada yra daugelio kultūrų kraštas. Tokią Kanadą reikia ir toliau išlaikyti.

JESSE FLIS YRA:

- baltiečių vakaro parlamento rūmuose parlamentinio komiteto narys;
- suorganizavo pietus su parlamento nariais parlamento rūmuose V Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovams Otavoje;
- padėjo gauti CMHC paskolą lietuvių pensininkų namų "Vilnius Manor" statybai;
- daug kam padėjo imigracijos reikaluose.

Tai žmogus, kuris yra daug gero padaręs lietuviams. Išrinkime jį ir vėl!

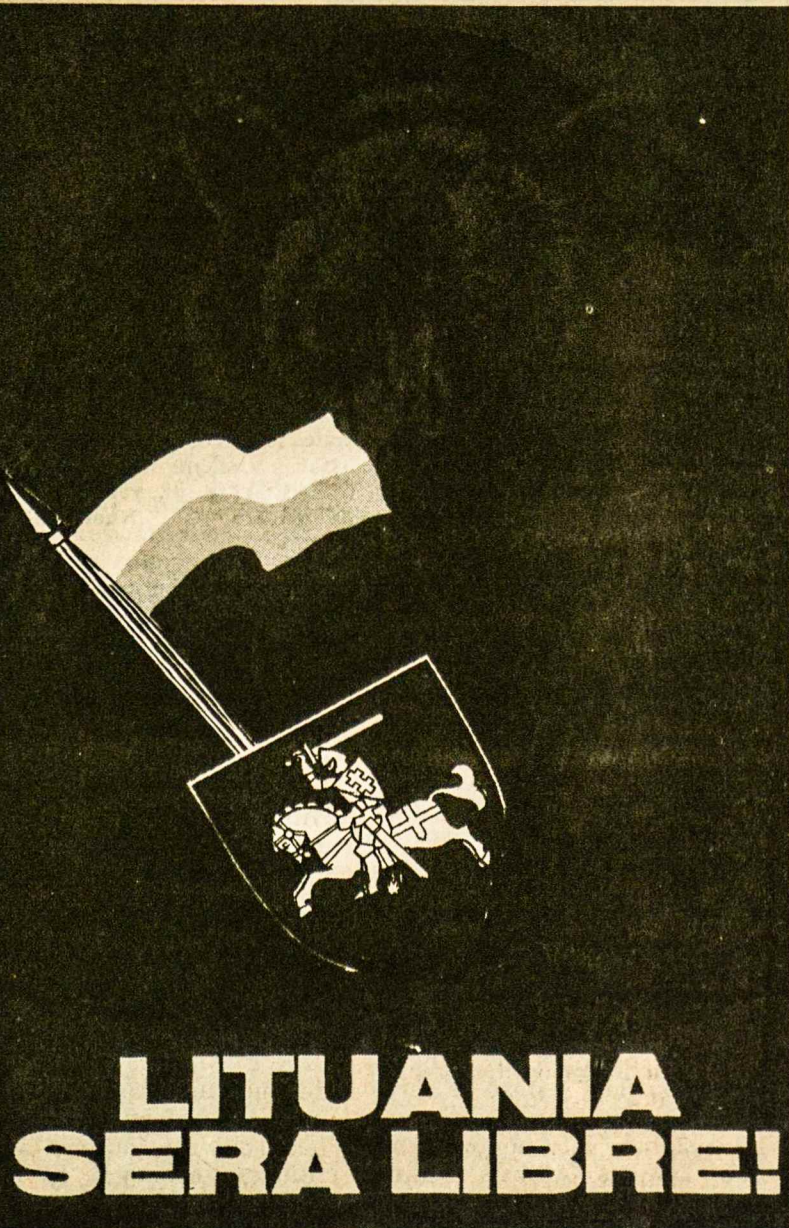
Rugsėjo 4 balsuokime už

FLIS Jesse

Liberal

Authorized by Mary Gray, the Official Agent
for Jesse Flis

Pietų Amerikos lietuvių kongrese Venezueloje, kuris įvyko Karako mieste š. m. liepos 21-25 d.d., vietinei visuomenei buvo dalinami įvairūs informaciniai leidiniai apie lietuvių pavergtą Lietuvą ir šis spalvotas plakatas su įrašu: "Lietuva bus laisva!"

V. Vokietijos miesto Liubeko lietuvių grupė paminėjo 1984.VI.17 sibirinius tremimus, sovietų įvykdytus Lietuvoje 1941 m. ir vėliau. Ši grupė padėjo vainiką Vorwerker kapinėse prie tautinio paminklo Ntr. R. Tesnau

Olimpiniai žaidimai ir politika

K. BARONAS

Okupuotos Lietuvos "propagandos ministeris" V. Kazakevičius, duodamas man atsakymą "Gimtajame krašte" 1984.VI.21 dėl olimpinio žaidinių sako: "O štai baimė, jog pergalėm pažymėti nuolat plevėsuos tarybinė vėliava ir Los Andžele paskatino reakcininkus kovoti prieš TSRS sportininkų dalyvavimą olimpiadoje".

Tai graži V. Kazakevičiaus svajonė, nes Sov. Sąjunga pati sau išsikasė duobę, atsisakydama dalyvauti žaidynėse ir suradama savo pasitraukimui daug įvairių priežasčių, pradedant saugumo stoka ir baigiant sportininkų grobimu bei smegenų plovimu.

Tačiau yra faktas (R. Vokietijos kai kurių sporto tūzų pareiškimai), kad atsisakymo priežastim buvo ne "reakcininkai", bet baimė užleisti pirmaujančią poziciją JAV ir R. Vokietijai. Tą kovą Sov. Sąjunga, nedalyvaudama olimpiadoje, pralaimėjo ne tik minėtoms valstybėms, bet ir naujai komunistinio pasaulio sportinei jėgai Kinijai. Tiesa, vilniškis "Sportas" š.m. liepos 31 d. rašė: "Žvilgtelėję į olimpinės programos sporto šakas, matome, kad daugiau kaip pusė jų pasaulio čempionai — socialistinių šalių atletai".

Gaila, bet vilniškis "Sportas" užmiršo paminėti, kad olimpinėse žaidynėse dalyvavo socialistinių kraštų pasaulio meistrai — Rumunijos, Kinijos, Jugoslavijos sportininkai. Tad šis 50% gerokai nutrupėjo.

Vilniškis "Sportas" turėtų vengti įvairių pigių, bulvarinių žinių, kaip pvz. "Liūdna kronika", kurioje rašoma, kad netoli vieno olimpinio kaimelio įvyko kruvina tragedija, kai už vario sėdėjęs teroristas (mano pabrūkta, K.B.), lėkdamas didžiu greičiu, užsoko ant šaligatvio ir juo važiuo visą kvartalą, užmušdamas ir sužeisdamas praeivius. Jeigu narkomanus vilniškis "Sportas" laiko teroristais, tai kaip jis vadins tikrus teroristus? Superteroristus?

Vilnius, žygiuodamas su Maskva tuo pačiu keliu, ir patį žaidynių atidarymą pavadino politiniu spektakliu. Esą jis padėjo Reaganui rinkiminiame vajuje. Žiūrovai buvę užkrestieji rėkiančio patriotizmo dvasia: tarsi pagal dirigento mostą kaukšmais svertine Atlanto Sąjungos šalių sportinės delegacijos ir demonstratyviai tylėjo, kai stadione pasirodydavo kitų šalių sportininkai. ("Sportas" užmiršo 1980 m. Maskvos olimpiadą ir kokiais šelpimais buvo lydimas lenkas Kazakevičius, leidžiant jam užimti pirmos vietos šuolyje su kartim prieš Maskvos atstovą).

Bet ir čia atsakymas labai trumpas: Maskvos televizijai reikėjo nufilmuoti Rumuniją — Varšuvos sąjungos narę bei 92.000 žiūrovų, kurie džiaugsmingai sveikino Bukaresto at-

Dar niekur nespausdintas eilėraštis

ANTANAS MIŠKINIS

Rūpintojėlis

Nebūkite kaip arklys ir mulas,
Kurie neturi išminties...
Žąslais ir kamanomis suspaus
žandus tų... Dovydo psalmė XXXI.9

Vieniems tik stabas Tu. Kiti nešiosis,
Puoš muziejus menu iš praeities.
O man Tu simbolis kančios didžiosios,
Graziai, prasmingai įveiktos mirties.

Tu vis manam regėjime skausmingas,
Kančios vis pilnas, — begalinės, tos,
Kuri kaip durtuvas į kūną sminga,
Tolydžio sminga, gelia nuolatos.

Ir nuolatos dėl daugelio dalykų —
Žmogaus silpnųjų ir baisių klaidų.
Matai? Jau minios ir Tave paliko.
Jieškot nueina latru pažadų.

Jos alkanos, jos šimtąkart apvilto...

Jos išteklių ir laimę susiras?
Jos blaškos, kaip migloj, kaip vėtroj smiltys,
Instinktus tenkindamos ir aistras.

Kas bus, jei vėl apgaautos išsisiautę?
Ar išteklių tad žmogiška širdis?
Ir gobšai paskiri, ir plėšrinių tautos
Vien šnipinės, suiminės, žudys.

Aš — kalinys, aš — tremtinys išsekęs,
Aš — išvežtas, išduotas artimų.
Jau gėstančios, bet ilgesingos akys
Dar jieško saulės ir gimtų namų.

Vaidenas man, kad miglos išsisklaido,
Drebėdamas, čia užkrėstas drugiu,
Nužemintą, bet gerą ir atlaidų
Iš tolumų nykių Tave regiu.

Iš tolumų... Atsiveria arimai,
Nauji daigai ten kalas iš vagos,
Tu vis vienodai liūdnas rymai, rymai...
Ar taip ir ligi amžių pabaigos?

Ir štai, išvystu aš stebuklą didį,
Kai jau gyvent paliko tiek mažai, —
Tau ant gražios galvos erskėčiai žydi,
O veidu rieda ašarų lašai.

Ko tu verki, žiūrėdams į pasaulį,
Ko ašara ant skruostų su krauju?
Juk tu galaktikas ir saulės,
Švytėjimus ir katastrofas jų.

— Verkiu, kad mindomas neverktum tujai
Bei milijonai mindomų kitų —
Visų pažemintųjų, nuskriaustųjų
Visuos žemynuose visų tautų...

Daugiau dėmesio mūsų diplomatijai

Lietuvos atstovo Stasio Lozoraičio, jn., pokalbis su amerikiečių dienraščio korespondentu ir "Tėviškės žiburių" bendradarbe

AURELIJA BALASAITIENĖ

"Tylėjimas mums yra mirtis", didžiojo "Plain Dealer" dienraščio reporteriui kalbėjo Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Vatikane ir Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Vašingtone. Ryšium su garbaus svečio atvykimu į Klivlande vykstančią tautinių šokių šventę, buvo sudarytos sąlygos paderyti pasikalbėjimus su vietinės spaudos ir televizijos atstovais. Įtakingasis dienraštis Stasiui Lozoraičiui paskyrė nemažai vietos ir straipsnį pavadinu "Lietuvos pasiuntinys atvyko į šventę". Korespondentas Stasį Lozoraitį vadina "grynuoju" (Quintessential) diplomatu ir jo pareigas taip apibūdina: "Ne taip, kaip jo kitų kraštų kolegos, jis neveda derybų tokiais komplikuotais klausimais, kaip atominių ginklų lenktynės. Jo temos ribojasi žodžio laisve, politinių persekiojimų sustabdymu ir (Lietuvos) tautinės nepriklausomybės atstatymu".

Iš straipsnio turinio galima spręsti, kad Lozoraičiui buvo duota progos plačiai išsikalbėti apie savo darbą ir Lietuvos reikalus. Pasak korespondento, jis esąs vienas iš pasaulio esančių 25 diplomatijos atstovų, kurie palaiko vadinajamą konstitucinį pavergtų tautų valstybių testinimą.

Straipsnyje pasakojama apie tos diplomatinės tarnybos pastangas plačiame pasaulyje skelbti sovietų pavergtų tautų persekiojimą. Ji renkami medžiagą "Amerikos balso" radijui, kurio klausosi ir Lietuva. Ji esą girdi faktus, kuriuos vietinė valdžia slepia nuo savo gyventojų. "Mes bandome pasakyti žmonėms, kad egzistuojame, norime būti laisvi ir norime, kad visi žinotų, jog esame Vakarų sąjungininkai, o ne Maskvos" — pareiškė St. Lozoraitis.

St. Lozoraičio Klivlande viešnagės proga turėjau pro-

ga su juo privačiai pasikalbėti ir mums rūpimais bei diskutuojamais reikalais. Tenka apgailestauti, kad mūsų diplomatai, ištikimi savo profesijos ir tarnybos nariai, taip retai yra minimi mūsų spaudoje, ir jų darbai retai tesulaukia mūsų žurnalistų dėmesio. Jis skiriamas išimtinai mūsų veikėjams, kurių nuopelnų ir pastangų nuvertinti negalima, bet taip pat negalima pamiršti ir tų, kurie, neturėdami jokios kitos profesijos ar tarnybos bei pajamų šaltinio, tarnauja išimtinai Lietuvos reikalui. Diplomatinė mūsų tarnyba yra vienintelė oficiali institucija, legaliai, kad ir su sunkumais, atstovaujanti mūsų valstybės testinimui. To negalima pasakyti apie mūsų arba išvijoje įsteigtus ir atkurtus veiksmus bei organizacijas.

Pokalbio metu St. Lozoraitis išsamiai ir plačiai pasakojo savo darbo apimtį ir sritis. "Amerikos lietuvių veikla yra svarbi ir vertinga. Tačiau negalima pamiršti ir Europos. Pirmasis mano uždavinys yra atstovauti Lietuvai ir jos reikalams Vatikane ir Italijoje". Šalia to, nuolatinis kontaktas palaikomas su Prancūzija, V. Vokietija ir kitais laisvos Europos kraštais. Trumpai tariant, pirmoji darbų sritis yra grynai politinė — Lietuvos interesų gynimas ten, kur iškyla reikalas ar atsiranda problema. Daug darbo reikalauja pastovus informacijos teikimas Šv. Sostui ir Italijos spaudai apie padėtį Lietuvoje, medžiagos paruošimas ir palaikymas ryšių. Taip pat atliekami įprastiniai konsuliniai darbai, išduodant pažymėjimus, legalizuojant dokumentus ir jų vertimus, teikiant pilnus teisinio pobūdžio pataravimus.

St. Lozoraitis, dr. St. Bačkiui prašant, savo a.a. tėvo yra paskirtas patarėju mūsų atstovybei Vašingtone. Tos naujos pareigos reikalauja pastovaus ryšių palaikymo ir kelionių tarp Romos ir Vašingtono. Jam yra gerai žinomos Amerikos lietuvių nuotaikos ir problemos.

Kalbant apie Vilniaus vyskupiją, kuri yra Lenkijos bažnytinės provincijos dalis su administraciniu aparatu Balstogėje, Lozoraitis sutinka, kad tokia padėtis yra nemaloni ir neteisinga. Nežiūrint Vatikano pasiteisinimų, kad su-

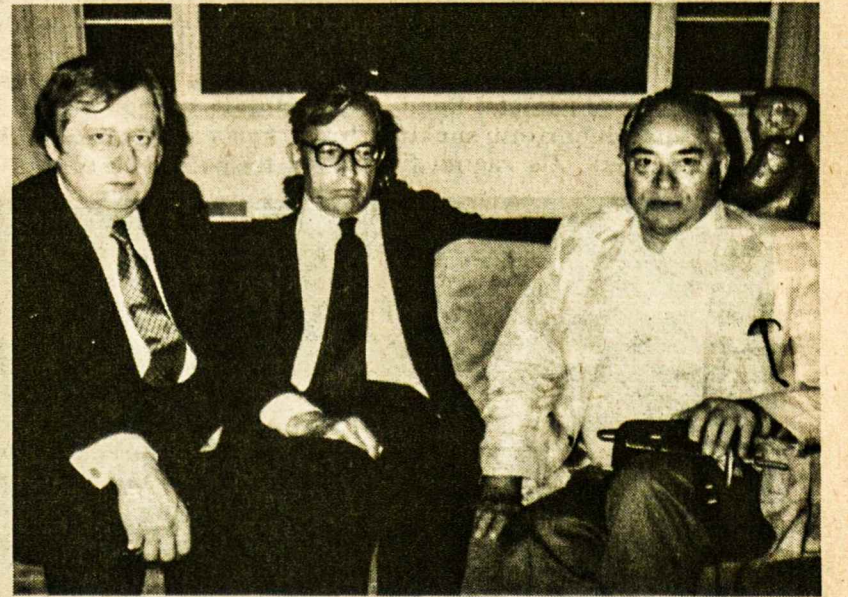
veikimas savarankiškos provincijos teisių Lietuvos Bažnyčiai būtų lygus dabartinės politinės padėties pripažinimui, nesąs tikslus. Svečias optimistiškai spėliojo, kad 1986 m., švenčiant Lietuvos krikšto sukaktį, Lietuvai palankus aktas gali įvykti. Dėl kardinolo Lietuvai "in pectore" St. Lozoraitis, kaip ir visi kiti, spėlioja esant vysk. Steponavičiui. Jo įsitikinimu Latvijai buvęs paskirtas kardinolas dviem sumetimais: tuo aktu Vatikanas norėjo padėkoti Baltijos kraštų katalikus, antra — Maskvos atžvilgiu nedaryti stiprių politinių ėjimų tuo metu.

St. Lozoraitis kreipiasi į visus Š. Amerikos lietuvius, prašydamas remti Seinų lietuvių, jais rūpintis ir jų nepamiršti.

Jis džiaugiasi naujo vyskupo P. Baltakio paskyrimu išvijos lietuvių dvasios reikalams. Mūsų baimė, kad šitame žemyne jaučiamas didelis trūkumas lietuvių dvasiškų ir nenoras prarasti dar vieną aukštą dvasiškį, perėmusį tas pareigas, nesą pagrįsti. "Vyskupas pats pasirinko savo rezidenciją. Jo darbo plotas yra nepaprastai didelis, nes jis turs tarnauti viso laisvo pasaulio lietuviams. Jis pasirinko, kur jam patogiau", pastebėjo St. Lozoraitis.

Svečias džiaugiasi plačiai išsišakojusia lietuviška veikla Amerikos žemyne ir su dideliu malonumu vertina šokių šventę. Jį ypatingai jaudino pačios jauniausios kartos atžalos, teikiančios viltį atečiai. Jis didžiai vertina ne vien rengėjų, bet ir dalyvių tėvų pasišventimą bei pastangas. "Juk tiems pipirams reikėjo pirkti aprangą, vežioti ir repetitijas, apmokėti kelionės išlaidas. Čia garbė ir tėvams", labai teisingai pastebėjo svečias tai, ko mes patys neminime savo reportažuose.

Tikimės, kad dažnesnis jo lankymasis Vašingtone duos jam progos aplankyti ir kitas lietuvių kolonijas šitame žemyne. Jei mūsų diplomatų darbas yra sunkus ir kartais rizikingas, keliaujant po visas pasaulio šalis su nepriklausomos Lietuvos pasais, tai ir jų kuklumas vertas dėmesio, nes jų darbas nepasireiškia vienos dienos, vienos savaitės pasirodymu, bet yra išimtinai pašvęstas Lietuvos rytojui.

Visuomenės veikėjai, susitikę Klivlande. Iš kairės: PLB valdybos narys RAIMUNDAS KUDUKIS, Lietuvos atstovas Vatikane ir Lietuvos pasiuntinybės patarėjas JAV-se STASYS LOZORAITIS, jn., radijo programos "Tėviškės garsai" vedėjas JUOZAS STEMPUŽIS Nuotr. M. Žitkaus

Kanadiečiai apie estų literatūrą

Toronto dienraštis "Globe & Mail" 1984.VIII.18 išspausdino Edwin McDowellio straipsnį "Estonian Literature Thriving" (Estų literatūra klesti). Straipsnyje rašoma, kad PEN klubo suvažiavime vienas jos narių užtikio estų PEN klubo paruoštą brošiūrą, kurioje išspausdintas eilėraštis, parašytas Estijoje gyvenančio poeto Jaan Kaplinski, išreiškias laisvės troškulį. Dabar jis tapęs kaip ir pogrindžio himnu, plačiai paplitęs ir Lenkijos "Solidarumo" eilėse. Eilėraštyje paskleidė mums labai gerai pažįstamas estų poetas ir meno kritikas Aleksis Rannit. Jis daug pasidarbavo, stengdamasis ne tik supažindinti Vakarų pasaulį su K. Čiurlioniu, bet ir bandydamas įrodyti, kad Čiurlionis buvo abstraktizmo tėvas, o ne Vokietijoje gy-

venės rusų dailininkas Kandinskis.

A. Rannit iki pensijos buvo prestižinio Yale universiteto Rytų Europos studijų kuratoriaumi ir per paskutinius 12 metų PEN klubo viceprezidentu.

Straipsnyje minimas A. Rannito pasakojimas, kaip 1951 m. R. Vokietijai atstovaujantis rašytojas pasiūlė PEN klubui pasiūsti telegramą Stalinui už R. Europos išvadavimą. Dvidešimt du kraštai (įskaitant ir JAV!) balsavo už šį pasiūlymą, o dvidešimt trys — prieš. "Balsuojant buvau aš ir Latvijos delegatas", — sako Rannit, "ir mes balsavome prieš rezoliuciją". Šiandieną tokia rezoliucija negalėtų praeiti, bet anuomet tie du balsai buvo lemiantys.

VI. Š.

MES PRISIJUNGSIME PRIE KOVOS UŽ LAISVĘ

Brian Mulroney ir jo progresyviųjų konservatorių vyriausybė įsipareigoja tvirtai remti ir padėti žmonėms, kuriems yra atimtos pagrindinės teisės, kur jie begyventų.

Mes aktyviai prisijungsime prie kovos už pavergtų žmonių laisvę. Šis užmojis yra mūsų partijos programos dalis:

1. Tvirtai remti krašto apsaugą ir laikytis Kanados įsipareigojimų NATO ir NORAD sąjungininkam.
2. Užsienio reikalų srityje skirti ypatingą dėmesį paramai ir bendradarbiavimui su savo sąjungininkais, derinant bendrą veiklą bei įgyvendinant demokratinis principus.

baigiamąjį aktą, kuris specifiskai pabrėžia "asmens teisę žinoti ir elgtis pagal savo teises bei pareigas".

4. Skirti ypatingą dėmesį imigracijos įstatymams dėl šeimų sujungimo, įskaitant asmenis, esančius už geležinės uždangos.
5. Baigti sovietų dominavimą Lenkijoje ir kitose Rytų Europos šalyse.

Balsuokite už Brian Mulroney ir progresyviųjų konservatorių partiją
Kartu mes galime pasiekti daugiau

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto laišai (prieš taisyklės).

Authorized by PC Canada Fund, Registered Agent for the Progressive Conservative Party of Canada.

Prieš 40 metų

VYTAUTAS KASTYTIŠ

TOLSTANTINIŲ PAKRANTĖ

Ramu, tik rytmečio varpai
Saulėta, giedrų rytą skelbia.
Visus atodūsius rimtim nustelbė,
Silpna žmogaus širdim pažais.

Ant horizonto — šilko tulius
Viršum rimty sustingusių bangų.
Nuskriejo virpulys plačiu ratu:
Pakrantėj vieniša mergaitė guli...

Laivai ir nardantys laiveliai
Iš lėto baltas bures kelia,
Mergaitė taikos jūron brist!...

Nubudo jūroje pirma vilnis,
Antra pakirto — pirmą pasivys,
Abi aistra užlies krūtis mergelės...

Baltija, abu rašyti
1944 m. rugpjūčio 17-18 d.d.

UŽ BALTIJOS HORIZONTO

Aplinkui lūžta, siaučia bangos,
Už horizonto — Lietuva.
Vanduo atskyrė kraštą brangų,
Užtemdė žvilgsnį jūros giluma.

Putoja,
Po mano kojom
Ištūžs plakas Baltija.

O ten, už horizonto, giedra,
Didžiausioje audroj ramu tenai.
Užklykia sielvartą žuvėdros,
Paguodžia širdį ramūs vakarai.

Tai kas, kad prieš kojos žemę trypia,
Kad naktimis padangė dažosi krauju —
Jūs turit tėviškę namie palikę,
Tik aš čia tremtinys, tik aš jos neturiu.

Papūsk, vėjeli, nuo smėlėto kranto,
Tėvynės artumu man širdį atgaivink!
Aplink tyla. Širdies ir vėjas nesupranta.
Pasiutusiai, gaudžiai tylu aplink...

Jis ne visas mirė...

A. KALNIUS

Mintys Juozo Brazaičio raštų IV tomą perskaičius

"Ne visas mirsiu — didžioji manęs dalis išvengs Libitinos" (Libitina laidotuvių dievaitė)... "Pasistatysiu paminklą kiekiausio vario, karališkos didybės, aukštesnį už piramides". Šitaip išsakė savo nemarumo didybę garsusis romėnų poetas Horacijus. Tiesa, jis mirė, bet jo kūrybos darbai tūkstantmečiais gyvena žmonijos sąmonėje ir turbūt amžiams pasiliks literatūros istorijoje.

Taigi bent prabėgoms dirstelkime į pirmąjį prieškritinį tūkstantmetį. Pradėkime graikų garsenybe Homeru, gyvenusiu apie tūkstantį metų prieš Kristų, ir baikime romėnų poetu Ovidium, gim. 43 m. pr. Kr., mirusiu 17 m.p.K. Kiek tarp jų yra buvę nemarių vienkios ar kitokios kūrybos vardų! Antai po Homero dar "ne visas yra miręs" graikų poetas Hesiodas po 2800 metų, toliau seka graikais, tragedijų rašytojas, Sofoklis, gyvenęs beveik prieš 2500 metų. Sokratas — 2445 m., Aristofanas — 2419 m., Platonas — 2421, Aristotelis — 2358, Archimėdas — 2260 m., Plautus — 2230 m., Ciceronas — 2080 m., Vergilijus — 2054 m., Ovidius — 2017 m.

Zinoma, čia tik labai maža dalelytė žymiųjų meno, mokslo ir civilizacijos kūrėjų yra parinkta. Be to, jų gyvenimo metuose gali būti nežymių paklaidų. Tačiau ir šis mažas pavzdėlis parodo, kaip talentingi ir darbštūs žmonės amžiams išlieka nemarus istorijoje.

Ogi pokristiniai amžiai yra dar ilgesni. Kas suskaičiuos šio laikotarpio šventuosius, didžius religinio gyvenimo puoselėtojus, kultūros ir civilizacijos kūrėjus, netgi ir tauriuosius žemės artojus, kurių vardui lemta skambėti tik pavarasio želmenyje ir rudens javo varpose, o tačiau ir kurių pečius rėmėsi ir remiasi anie kūrybos genijai ir minties didžiūnai.

O ką sakyti apie mūsų tautos genijaus nemarumą? Juk turėjome senovėje gabių kunigaikščių, karo vadų. Mūsų tautai gimė Šventasis ir dargi nemažai švento gyvenimo žmonių, o dabar, tautos nelaimėje, turime nepamirštamų patriotų ir netgi herojų bei kankinių, turime kūrybos, minties didžiūnų...

Ir reikia dar pridurti, kad vienas kitas ir mūsų kūrybos genijų yra gerokai pluktelėję nuo savo žemės krantų į giliuosius vandenius: tai Kristijonas Donelaitis, vysk. Antanas Baranauškas, dail. M. Čiurlionis, o kai kurie ukrainiečiai inteligentai, kaip teko išsikalbėti, mūsų Maironį gerbia kaip ir savąjį Ševčenką.

Rašyt J. Tinišis, mokąs kelias svetimas kalbas, jų tarpe lotynų ir graikų, yra lyginęs mūsų poetą vysk. A. Baranaušką su graikų Hesiodu, kuris taip pat rašęs apie gamtos grožį ir radęs, kad "Anykščių šilėlis" savo menine kultūra Hesiodo raštus pralenkias. Tai, girdi, esąs vienintelis tokio žanro kūrins pasaulyje.

Ogi mūsų liaudies dainomis ir jų poetiška bei švelnia minties išraiška žavėjosi vokie-

čių poezijos milžinai — Gėtė ir Šileris. Jie taip pat kultūros istorijoje išliks nemarus.

Taigi mūsų poetas, rašytojas ir kitų meno sričių kūrėjas taip pat "ne visas yra marus". Tai galima pasakyti ir apie kitų pasaulio žmonių darbus. Tik gaila, kad mūsų kultūros istorija ne tūkstantmečiais yra skaičiuojama ir mūsų kūrybos genijus beveik visuotiniai yra neperžengę savo tautos ribų.

Dabar nuo "Adomo ir Ievos" keliaukime prie Juozo Brazaičio ir klausime, ar jis "omnis mortuus est", ar šį tą paliko ir mums, kas jį padaro "ne visą mirusį". O taip, jis yra palikęs penkiems, net gal ir daugiau, toms raštų, t.y. apie 2800 puslapių arba 84.000 eilučių. Betgi jis ir šiaip gana dažnai rašęs spaudoje straipsnius, kurie vargiai besutyls į jo penkiatomę knygą. Vysk. A. Baranauškas jam žino save lietuvių literatūros istorijoje su savo "Anykščių šilėliu", kuriam tereikėtų Brazaičio penkiatomę, neįskaitant kitų jo darbų, skirti tik apie 13 puslapių su 342 eilutėmis. Panašiai būtų galima apskaičiuoti ir K. Donelaičio "Metus", kurie jį padarė taip pat nemariu Lietuvos poetu.

Tiesa, ne eilučių skaičiumi yra vertinami rašytojų darbai. Betgi ne vieno talento žmogui, kokiū buvo J. Brazaitis, reikia daug laiko ir rašto eilučių, idant galėtų pilnai save išsakyti ir taptų našiu bei naudingu savo tautos nariu.

J. Brazaitis nekūrė poezijos posmų ir nerašė kitų žanrų literatūros veikalų, bet, būdamas plačiai susipažinęs su literatūros ir aplamai meno kūrybiniais klodais, savo giliai kritiška įžvalga tiesė kelius jauniems kūrėjams. Ogi kritikas, kaip ir režisierius, dirigentas ar kitų sričių mokytojas, be gilios patirties savo profesijoje, dar turi sugebėti savo mintis suprantamai perteikti, atseiti, būti ir geru pedagogu. J. Brazaitis ir šia dovaną iš Dievo buvo gavęs. Jo žodis, kiek teko patirti iš jo raštų, visad buvo ne tik autentiškas ir prasmingas, bet ir gražia kalba stilingai pasakytas.

Be plėšinių kultūrinuose dirvonuose savo laimei, o gal viekiau nelaimei, Brazaičiui teko atlikti ir kitų darbų — visuomeninių, ideologinių ir politinių. Nors jo pastangos įvairiaspalvėje veikloje buvo grindžiamos gerais noriais ir valia, tačiau jo užmojai ne visiems patikdavo, ypač dėl jo politiškai ideologinės pagairės.

"Raštų" IV tomas yra suskirstytas į keturis skyrius: kultūros rūpesčiai, kultūrininkai, teatras ir mokyklos klausimai. Kiekvienas skyrius padalintas į poskyrius, kurių vienas kitas — į skirsnelius. Tokiu būdu visą knygos sąrangą sudaro 69 stambesnės ar smulkesnės temos. Visi klausimai nagrinėjami oriai, neužgausiai, betgi ir neliaupinčiai. Taip kad ne tik Brazaičio raštų tomai yra didelis kultūrinis patstatas, bet ir ramus jo minties

plaukimas yra gana reta kultūrinė apraiška.

Iš daugelio autorių paliečių klausimų ne vienas skaitytojas susidomės Lietuvos kultūrinio ūgiu ypač nepriklausomybės pradžioje. Nesgi kultūrinės atžalos labai troško okupacijų sausroje. Jis gana plačiai nagrinėja kultūrinio tautos vystymosi sritis, tik švietimo baruose jis apžvelgia vien sistemą, mokslo įstaigas ir personalą — neišsina į kaimo gilumą, į šiaudinę pastogę, kur vos ruseno mokslo ugnelė, kurią reikėjo įpūsti, idant ji suliepsnotų ugnies kaspinais.

Čia turiu galvoje kaimų jaunimą, žinoma, ne visų, ir jų tėvų. Jie matė dvarponių ir apilamai turtočių gyvenimo būdą, jų baltas ir žieduotas rankas, kailiniuotus pečius ir skrybėlas galvas, jiems teikiama pagarba ir sotaus gyvenimo užtikrinimą. Šitai juos vertė galvoti, kaip sukurti bent savo vaikams lengvesnį gyvenimą... "Mokslas, mokslas, tai geriausias, kelias laimėti artimiausias"... "Ak, kad taip bent vieną sūnelį į kunigėlius išleidus!..." "Kunigėlis, net baloje ant kupsto sėdėdamas, duonos turės".

Ogi jaunimas!... Ką apie jį pasakyti? Jis ne tik atsiliopė ir tėvų šūksnį, bet ir pats veržė veržėsi į mokslą. Tiesė rankas į šviesą pasiturinčių tėvų, tiesė ir bėdulių.

Vadinasi, ne vien mokslo įstaiga ir jos personalas sudaro švietimo sistemą, bet ir pradžios mokyklos mokinukas, gimnazijos moksleivis, kunigų seminarijos klierikas, universiteto studentas ir visų kitų mokyklų mokiniai. Taigi ir apie juos dera pakalbėti.

Čia suminėsi vieną kitą atvejį, kaip ir kokiomis sąlygomis jaunimas siekė mokslo. Dauguma siekė ir pasiekė, bet buvo ir tokių, kurie nepasiekė: savaime aišku, nepriklausomybės pradžioje, ypač kaimo glumioje, buvo gana sunku artėti prie mokslo pirmiausia pradžios mokyklos vaikiukui, o taip pat gimnazistui ir studentui. Antai buvo vietovių, kur gana dideliame plote buvo tik viena mokykla. Dažnai jį būdavo įrengta kur nors kaimo pirkios viename kambaryje. Ne visi apylinkės vaikai joje galėdavo sutilpti. Dėl to mokytojas dažniausiai priimdavo vyresnio amžiaus berniukus ir mergaites, kartais net suaugusius vyrus, o jaunučiai turėdavo ilgokai palaukti. Jie dažnai patys per save išmokdavo skaityti ir rašyti, net pasiruodavo egzaminams ir pirmąją gimnazijos klasę. O kai kurie suaugęsi jaunuoliai, įstoję į gimnazijas, jas baigdavo jau subrendusiais vyrais.

Mokyklos dažnai būdavo keliamos iš vienos vietos į kitą, iš vieno kaimo į antrą ir net trečią. Atsimenu mokyklą, kuri trejų metų būvyje buvo kilnojama penkis kartus. Į mokyklą dažnai tekdavo eiti apie tris km. Žiemos metu klampoti tokį kelią per pusnykus būdavo nedidelė pramoga. "Linksmesnieji" vaikaliai, grioviais

Prancūzijos Paryžiuje jauni aktoriai inscenizuoja Oskaro Milašiaus pasaką "Prarastų daiktų pirklys" lietuvių pobūvyje. Iš kairės: TERESĖ VAICIEKAUSKAITĖ ir MAURICE GOUTT (estas)

Lietuviai kanadiečių mene

Kanadoje užaugusi, subrendusi, išsimokslusianti karta įsijungia ir į krašto ekonominę bei kultūrinę gyvenimą. Tos kartos laimėjimai praturtina mus visus, nes dalis jų veiklos, vienaip ar kitaip, atitenka ir Lietuvai. Štai du jos atstovai.

Grafikas Otis Tamašauskas minimas 1984 m. Ontario provincijos išleistoje brošiūroje drauge su kitais dviem grafikai. Visi trys grafikai apibūdinami kaip pirmąjį Lietuvos lito grafai visoje Kanadoje. Leidinio tikslas — supažindinti Europos visuomenę su tais dailininkais. Jų kilnojamos parodos atidarymas įvyko Londone (Anglijoje). Leidinyje įdėtos dailininkų fotografijos, kelios jų darbų reprodukcijos, truputis biografinių žinių, jų techninių profesionališkias aprašas, dailės filosofijos "credo".

Otis Tamašauskas šitaip save apibūdina: "Traukia mane tušas (rašalas) ir popierius, ir spausdinimo mašinos trisdėsimties tūkstančių svarų slėgimas ir viena kvadratinė inč. Mano šios technikos nusakymas būtų — harmoninga minėtų trijų elementų sandarra, manosios interpretacijos ribose aprėžta".

(Žinios paimtos iš brošiūros "Three Contemporary Artists from Ontario, Canada, BEYOND THE REPEATABLE

bepūskodami po sniegą, pamėgdavo klumpaites ir namo bėgte bėgdavo tik su autais apvyniotomis kojomis. Žinoma geriau būdavo tiems, kuriuos tėvai į mokyklą nuveddavo ir parveždavo. Betgi tik maža dalis tėvų tai galėdavo padaryti. Tai, mat, ne Kanada!... Miestų mokiniais, žinoma, būdavo žymiai lengviau į mokyklą patekti ir ją lankyti.

Vargas būdavo ir su gimnazijomis. Tolinųjų kaimų vaikams tėvai išnuomodavo kambarius, susitarėdavo su šeimininke, kiek ir kokių maisto gaminių pristatyti, kiek už kambarį ir pagaminimą šeimininkei apmokėti ir t.t. Dažniausiai viename kambaryje būdavo apgyvendinami keli mokiniai.

Betgi ir čia būdavo nemažai problemų, ypač taip vadinamiems "grytelininkams" ir aplamai žmonėms, pragyvenantiems iš samdomo darbo: kaip suorganizuoti maisto gaminius, iš kur gauti lėšų šeiminiškai už kambarį ir patarnavimą atsilyginti. Juk iš samdomo darbo būdavo ir namie nelengva pramisti. Ogi ir jie suprato mokslo vertę ir troško savo vaikams lengvesnių ateities dienų. Žinoma, buvo ir tokių, kurie to nesuprato. (Bus daugiau)

IMAGE". J.C. Heywood, Richard Sewell, Otis Tamašauskas).

Rašytojas Antanas Šileika. Jo pavarde figūroja kanadiečių angliškame grožinės literatūros žurnale "Descant" (Descant 44-45, Spring-Summer 1984, Volume 15, numbers 1 & 2). Tai knygos formato, daugiau kaip 200 puslapių leidinis. A. Šileika minimas kaip vienas šio žurnalo redaktorių. Tai reikšminga, nes užsklando įsurašytų bendradarbių sąrašą minimas ir pasaulinio masto literatūros kritikas Northrop Frye, ne vien Kanadoje žinomi literatai.

Leidinyje taipgi randame ir A. Šileikos 15 puslapių literatūrinę arabeską (The Black Virgin of the Jacobean Road). Tai prozos gabalas, kurio tikroviškumo ir iliuzijos plotmės, įtarpintos į kelionės, istorinio anekdoto, mito, subjektyvių nuotaikų bangavimo rėmus. Paskiros dalys įvairiai stumdomos ir tarsi bando išsikvoti suverenumą, bei nunešti pasakojimą tik viena kuria linkme. Bet autorius tų paskirų ir skirtingų dalių nepaleidžia, grąžindamas jas lyg vadelėmis į bendrą kryptį, tuo suteikdamas savo prozai žaismingumo, savotiško sąmoningo neuzbaigtumo.

Gera, kad lietuviškos pavarės minimos ir už mūsų kultūros ribų. VIŠ.

Atsiųsta paminėti

LITUANIA EN LA PRENSA DE VENEZUELA (Lietuva Venezuelos spaudoje). Rinkinys straipsnių bei informacinių rašinių apie Lietuvą. Išleido ELTA, redagavo Jūratė Statkutė Rosales Venezueloje.

LITUANIJŲ FONDAS — LITHUANIAN FOUNDATION. Lietuvių fondo pirmasis dvidešimtmis 1962-1982. Redakcinė kolegija: Apolinaras P. Bagdonas, dr. Gediminas Balukas, Kazys Barzdukas, Antanas Juodvalkis, dr. Antanas Razma, Alicija Rūgūtė. Techninė redakcija: Giedrė Vaitienė, Viktoras Naudžius. Meninė priežiūra: Petras Aleksa. Išleido Lietuvių fondas (3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629, USA). Tiražas — 3000 egz. Čikaga 1983 m., 448 psl. Kaina — \$20.00.

VYSKUPO M. VALANČIAUS LITUANISTINĖS MOKYKLOS METRAŠTIS 1983-1984. Hamiltonas. Redagavo mokyk. M. Kalvaitienė, koordinavo mokyk. V. Stanevičienė.

Leonid Žytkowicz, GYNYBINIŲ VILNIAUS SIENŲ NUGRIOVIMAS (1799-1805). Vertė Marijus Blynas. Išleido Kęstutis-Jeronimo Butkaus fondas. Klivlandas 1984 m., 56 psl. Kaina — \$3.00.

KRIVŪLĖ, 1984 m. gegužė, 1 (39) nr. Leidėjas — Vakarų Europos lietuvių sielovada. Redaktoriai — kun. B. Liubinas, V. Natkevičius, prel. P. Jutulius. Adresas: Carl Theodor, Str. 11, 6710 Frankenthal, W. Germany.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Latvių žurnalas "Treji vardi", skirtas literatūros ir baltiečių kultūros klausimams, išspausdino Jurgio Gliados novelę "Pirmoji meilė", paimtą iš novelių rinkinio "Gėstanti saulė". Ją latvių kalbon išvertė Anslavs Eglitis. Prie novelės įdėta ir jos autoriaus nuotrauka.

Prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė, dėstanti prancūzų kalbą Akrono universitete, Ohio valstijoje, Karibų jūros Kitts saloje skaitė paskaitą "Zodis — kelias į autentiškumą Gvadelupės rašytojos Simone Schwartz-Bart kūryboje". Ji taipgi lankėsi Martinikos saloje, universiteto pasiūta tyrinėti buvusį Prancūzijos salų kalbos.

Pomirtinė Juozo Pautieniaus (1900—1978) tapybos darbų paroda rengiama Čikagoje, M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Parodai skiriami du rugsėjo mėnesio savaitgaliai — 14-16 ir 21-23 d. d. Parodos atidaryme bus rodomos jo dukros Teresės Pautienės-Bogutienės sukurtas garsinis filmas, rodantis velionį J. Pautienį šeimoje ir bičiulių tarpe.

Lietuvių kultūros draugija, veikianti V. Vokietijoje, rugsėjo 8-9 d.d. rengia kultūrinį savaitgalį Freudenstadte. Jis skirtas velioniu dr. Jonui Griniui. Bus skaitomos jo dramų bei kitų kūrinių ištraukos, dalijamasi prisiminimais. V. Natkevičius skaitys paskaitą "Dr. J. Grinius kaip asmuo, dramaturgas ir literatūros kritikas". Kompozitorių klasikų kūrinius atliks Bavarijos operos sol. Lilija Šukytė ir jai akompanuojantis prof. dr. Vytenis Vasyliūnas, šalia mokslo darbo pasižymėjęs vargonų muzikos koncertais.

XXXI-sis "Santaros Šviesos" suvažiavimas įvyks rugsėjo 6-9 d.d. Taboro Farmoje, Sodas, Mich. Jame numatyta įdomių paskaitų: V. Kavolio — "Nepriklausomo žmogaus problematika naujojoje lietuvių istorijoje", A. Mickūno — "Kritiškas dabartinės Lietuvos filosofijos įvertinimas", V. Kašubaitės-Mitranga — "Freiburgo dailės mokyklos įnašas lietuvių dailės istorijon", P. Joniko — "Kalbos ir tautos sąsaja Europos istorijoje", A. Pranciševičiaus — "Oficialioji ir neoficialioji kultūra", B. Vaškio — "Šiuolaikinis romanas: diskusija Lietuvoje". Svarstybose "Kritiniai žvilgsniai į literatūrinę sovietinės Lietuvos avangardą" dalyvaus — V. Kelerienė (proza), R. Šilbajoris (poezija), K. Ostrauskas (drama). Suvažiavime bus paminėta sidabrinė "Metmenų" žurnalo sukaktis, surengtas sol. A. Stempuzienės-Svedienės koncertas, dailininkų P. Lapės ir R. Viesulo knygų iliustracijų paroda.

Niujorko lietuvių vyrų choras "Perkūnas", įsteigtas Lietuvos operos sol. Vlado Baltrušaičio 1963 m., savo veiklos dvidešimtmės paminėjimo specialiu koncertu Kultūros židinio salėje birželio 2 d. Dvidešimtmis buvo sušietas su pirmuoju koncertu 1964 m. gegužės 24 d. Šis muzikinis vienetas tada vadinosi tik Niu-jorko lietuvių vyrų chorą. Koncerte dalyvavo sol. J. Vaznelis ir pianistė A. Kepalaitė. Vytautas Strolia choro vadovybę perėmė 1967 m., kai V. Baltrušaitis persikėlė Čikagon, kur ir mirė 1975 m. liepos 27 d. "Perkūno" varda choras gavo V. Stroliaus vadovybėje. Krikšto tėvais buvo generalinis Lietuvos konsulas Anicetas Simutis ir Jadvyga Matulaitienė. Antrąjį "Perkūno" vadovą V. Strolią pakeitė Vytautas Daugirdas, o dabar jam vadovauja Viktoras Ralys. Sukaktuviame koncerte vyravo lietuvių kompozitorių — J. Švedo, J. Gaidelio, B. Gorbulskio, Vl. Jakubėno, A. Kačanausko, V. Stroliaus, A. Račiūno, V. Paulausko, K. V. Bačiūno, J. Karoso dainos, papildytos operų ištraukomis. Dalių dirigavo buvusieji "Perkūno" vadovai V. Strolia ir V. Daugirdas. Akompanavo pianistė Daila Sakaitė. Koncertan įsijungė ir The Bayside Glee Club amerikiečių vyrų choras, su kuriuo "Perkūnas" bendradarbiauja, atlikdamas dalių programos jo koncertuose. Sukakties proga "Perkūno" sveikino krikšto tėvas A. Simutis, ilgametis choristas Jonas Šileikis. Sveikinimą raštu buvo atsiuntusi krikšto motina J. Matulaitienė. Koncerto užbaigoje prisiminė mirusieji choristai, trumpai paminėtas steigėjas V. Baltrušaitis. Visiems dalyviams padėkos žodį tarė "Perkūno" pirm. Lionginas Drangauskas.

Vilniuje lankėsi Klaipėdos dramos teatras. Svečiai gastroles pradėjo vienu naujaisiu savo spektakliu — E. Rostano "Siranas de Beržerakas", kurį paruošė vyr. rež. P. Gaidys. Išvykos repertuaran taipgi buvo įtrauktas A. Kopkovo "Dramblis", S. Beketo "Belaukiant Godo" ir Šatrijos Raganos "Sename dvare".

Respublikinė atnaujintų muziejinių vertybių paroda atidaryta Klaipėdos paveikslų galerijoje. Jai suteikti įvairių epochų skulptūros, tapybos, grafikos, taikomosios dailės ir liaudies meno kūriniai bei archeologiniai radiniai, kuriuos atnaujino Lietuvos dailės muziejaus P. Gudyno meno vertybių centro specialistai. Parodoje pateikiama daug informacijos apie meno kūrinių bei archeologinių radinių atnaujinimo principus ir metodus.

Poeto Antano Baranauško gatvės vėl susilaukė iš Kauno marijom atiduotų plotų kiton vietovių perkeltos Rumšiškės. Senosiose Rumšiškėse buvo raštininkų mokykla, kurioje 1851-53 m. mokėsi būsimasis vyskupas ir poetas A. Baranauškas. Ta mokykla ir prie jos esanti gatvė buvo pavadintos jo vardu. Rumšiškių apylinkės taryba dabar jo vardą davė naujai gatvei gyvenvietėje ant Kauno marių kranto. A. Baranauškas vadinamas tik poetu, jo religinis titulas nutykimas.

Kaune buvo praplėstas dail. A. Žmuidzinavičiaus muziejus, kad jame būtų galima rengti ir kitų dailininkų parodas. Pirmai tokia paroda buvo pasirinkti Krymo liaudies meistro N. Vakulenkos darbai. Dail. A. Žmuidzinavičiaus muziejus susilaukia gausių lankytojų, ypač jo vėliniųjų rinkinys. Tos skulptūrėlės yra pagamintos iš medžio, akmens, metalo, stiklo ir porceliano. Jų vis daugiau susilaukiama iš įvairių pasaulio šalių. Neseniai Japonijos moterų federacija muziejui padovanojo vėliniųjų kaukė, Lenkijos turistai — 24 knygzėnklus.

Naują dokumentinį archyvinį filmą apie S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą bei jų tragiškos mirties pernai Lietuvoje įvykusius penkiasdešimtmečio minėjimus Lietuvos kino studijai sukūrė režisierius ir operatorius Robertas Verba. I filmo premjerą "Žinijos" draugijos centriname Vilniaus lektoriūme susirinko didelis būrys įvairių aviacijos sporto šakų atstovų bei aviacijos veteranų. Apie S. Dariaus ir S. Girėno žygdarbio reikšmę kalbėjo Lietuvos sporto federacijos aviacijos istorijos komiteto narys Vytautas Jurkštas, apie filmo kūrimą — rež. R. Verba. Filman y r a įtraukti vaizdai, nufilmuoti 1983 m. liepos mėnesi Kaune, Anykščiuose, S. Dariaus bei S. Girėno gimtinėse Rubiškėse ir Vytogaloje, kur atidaryti lakūnų atminimui skirti muziejai. Rodoma ir Nida, kai tomis dienomis ten buvo švenčiamas pagarsėjusios sklandymo mokyklos įsteigimo penkiasdešimtmetis. Toje šventėje taip pat buvo prisiminti ir pagerbti Atlanto nugaltėtojai. Archyvinį dokumentinį filmą papildė pasikalbėjimai su Lietuvos aviacijos veteranais, S. Dariaus žmona ir dukterimi.

Paminklų konservavimo instituto vyr. archeologas Vytautas Ušinskas yra susidomėjęs povandenine archeologija, kurios darbai Lietuvoje vykdomi nuo 1976 m. Jį paskatino Veisiejų žvejų tinkluose iš Snagyno ežero ištrauktas beveik 80 centimetrų ilgio kalavijas, galėjęs priklaustyti VII-VIII š. vikingams arba X-XI š. jotvingiams. Pietvakarinėje Kuršių marių dalyje, nedideliame gylėje, sovietų archeologai, panaudodami akvalangus, surado XVI-XIX š. žvejų gyvenvietę. Gyventojus iš to kaimelio išstūmė per šimtmečius po truputį kilęs vanduo. Šios ekspedicijos radiniai bus perduoti Klaipėdos jūrų muziejui. Į povandeninę archeologiją buvo įsijungęs ir archeologas Vytautas Urbanavičius. V. Ušinsko pranešimu, šiuo metu bendromis archeologų, muziejinių ir istorikų pastangomis Lietuvoje steigiamas povandeninės archeologijos klubas "Agaras". Pagrindinis dėmesys tenka prieš keletą šimtmečių netoli Šventosios nuskenusiam burlaiviui, kurio pėdsakus aptiko klaipėdiškiai. Šia vasarą bus patikslintos to laivo koordinatės, ištiestas jo paiežtumo lygis, aplinka, istoriniai šaltiniai. Galimas dalykas, tas burlaivis bus iškeltas ir atiduotas Klaipėdos jūrų muziejui.

V. Kst.

Priskėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniai 10-3	90 dienų termin. indėlius 10 3/4 %
Antradieniai 10-3	180-185 d. termin. ind. 11 %
Trečiadieniai uždaryta	term. indėlius 1 metų 11 1/2 %
Ketvirtadieniai 10-8	term. indėlius 2 metų 11 3/4 %
Penktadieniai 10-8	term. indėlius 3 metų 12 %
Šeštadieniai 9-1	pensijų s-ta 9 1/2 %
Sekmadieniai 9-12.30	spec. taup. s-ta 9 %
	taupomąją s-ta 8 1/4 %
	depozitų-čekių s-ta 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 12 1/2 %
	mortgicijus nuo 12 1/2 - 14 1/2 %

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite mūsų kainas. Prašykite "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kulavienei arba Vidai Šiaučiuenei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — **RICARDAS KYBARTAS**,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont. M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai * taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

V. Vokietijos lietuvių jaunimo šokėjai, dalyvavę Septintojoje laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje Klivlande 1984 metų liepos 1 dieną
Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Pauliaus II viešnagai Toronte sujaukti, Ontario darbo ministeris R. Ramsay, matydamas tokią menką rezultatą, paprašė TTC unijos tarnautojų vadą Ch. Johnsoną prarasti naują balsavimą. Šį kartą į jį įsijungė 6.090 tarnautojų. Už streiką pasisakė 3.198, prieš — 2.892. Ir vėl buvo gauta menka 306 balsų persvara. Be to, 1.600 tarnautojų balsavime nedalyvavo. Rugsėjo 12 d. tapo oficialia streiko data. Nepadėjo net ir Toronto kardinolo E. Carterio prašymas atsisakyti streiko popiežiaus Jono-Pauliaus II viešnagės metu. Jis priminė streiko šalininkams, kad Jono-Pauliaus II apsilankymą Toronte televizija transliuos visam pasauliui. TTC susisiekimo tarnautojų sukeltas chaosas pajaukos objektu padarytų ne tik Torontą, bet ir visą Kanadą.

Susisiekimo tarnautojams TTC bendrovė prieš antrąjį balsavimą padarė nuolaidą, palikdama algų padidinimą 5%, bet išpareigodama duoti geresnes pensijas. Dabar lieka tik dvi galimybės: patenkinti būsimų streikininkų didesnės algos reikalavimus arba sustabdyti streiką. Ontario parlamento įsakymu. TTC bendrovė atsisako tai padaryti dėl ribotų lėšų, nes ji savo biudžetą subalansuoja tik valdinės finansinės paramos dėka. Keleiviai savo bilietėliais nepadengia TTC turimų išlaidų. Be to, streikas rugsėjo 12 d. yra aiškus karingųjų tarnautojų grupės šantažas, kuriam neturėtų būti padaryta nuolaida. Ontario parlamento įsakymais jau buvo užbaigti du TTC tarnautojų streikai. Šį kartą reikalą komplikuoja parlamento narių vasaros atostogos ir sukaiti pasirinkta streiko data. Jis prasidėtų prieš pat popiežiaus Jono-Pauliaus II atvykimą. Kol streikas neprasidės, parlamentui nėra kaip streikininkus grąžinti darban, o sulaukus streiko pradžios, jau būtų šaukštai po pietų, nes nutrauktam susisiekimui pilnai išjūdinti reikia kelių dienų. Atrodo, Ontario premjerui W. Davis reikės sušaukti atostogaujančius parlamentarai ir iš anksto įstatymu uždrausti dar nepradėtą streiką.

Tai būtų puiki proga priimti įstatymą, iš viso draudžiant streikus viešosios tarnybos unijoms, kurių paslaugos yra būtinos Ontario gyventojams. Dėl ilgo šiukšlių surinkėjų streiko jau dvokia Etobicoke miestas. Sporto aikštės, aikštelės, net parko dalys užverstos į plastikinius maišus sudėtomis šiukšlėmis, gendančiomis maisto liekanomis. Toms vietoms gražiausi vasaros laiku negali naudotis gyventojai vien tik dėl to, kad unijai buvo pasiūlytas metinis atlyginimų padidinimas 6,5%, o ji pareikalavo 10%. Dabartinis valandinis šiukšlių surinkėjų atlyginimas yra \$10-12 už jokios kvalifikacijos nereikalaujantį darbą. Nelogiškų streikų problema liečia ne tik Toronto miestą, Ontario provinciją, bet ir visą Kanadą. "Canada Packers" darbininkų streikas uždarė dvyliką skerdyklų. Pastarųjų dvejų metų laikotarpyje jų uždarys buvo padidintas 11 ir 12%. Valandinio atlyginimo vidurkis yra \$12.72, net penkiais doleriais didesnis negu tokių darbininkų JAV. Streiką

absurdišku laiko net ir patys "Canada Packers" unijos vadai, numatydami, kad bendrovė bus priversta samdyti naujus unijai nepriklausančius darbininkus.

Rinkiminiame Kanados parlamento vajuje laimėjimo kryptimi žygiuoja B. Mulronio vadovaujami konservatoriai. Visi paskutiniai viešosios nuomonės tyrimo duomenys konservatorių vyravimą matuoja 17-14%. Du Ontario politinių mokslų atstovai, pasinaudodami elektroniniais skaitytuvais, teigia, kad pagal tuos duomenis konservatoriai į 282 vietų parlamentą turėtų grįžti su 189 atstovais. Konservatoriai pirmąją visos Kanados provincijos, net ir 75 atstovus turinčiame Kvebeke, kur anksčiau tebuvo išrinktas vienas konservatorius. Liberalų vadas J. Turneris griebsi keistų priemonių. Jis paršė laisgą Jungtinių Tautų sekretoriui, pakartodamas P. E. Trudeau pasiūlytą, bet neįimtą penkių atominis ginklų turinčių valstybių vadų konferenciją taikos klausimu. Kitą laisgą J. Turneris pasiuntė sovietų kompartijos vadui

K. Černenkai, siūlydamas susitikimą su juo taikos reikalais. Tai pavojingas siūlymas, kai J. Turneris dar iš viso nėra išrinktas parlamentan, kai rinkimus gali pralaimėti ne tik liberalų partija, bet ir pats J. Turneris rinkiminėje Vankuverio apylinkėje. Liberalų susirūpinimą liudija didėjantis kai kurių partiečių spaudimas į rinkiminį vaju įjungti buvusį vadą P. E. Trudeau. Aiškinama, kad P. E. Trudeau tebėra populiarus, bet tas jo populiarumas greičiausiai tėra likęs Kvebeke. Kitose provincijose, ypač Vakarų, jis niekada nebuvo populiarus.

NDP socialistų vadas E. Broadbentas, nematydamas jokio esminio skirtumo tarp J. Turnerio ir B. Mulronio, juos pavadino dvyniais iš pagrindinės Kanados gatvės. Dabar ir jis susilaukė dvynio. Toronte veikianti organizacija "Kanadiečių koalicija taikai užtikrinti jėgą" pradėjo platinėti atsisaukimus. Juose dvyniais iš Raudonosios aikštės Maskvoje yra E. Broadbentas ir Kanados komunistų vadas W. Kashtanas, vieninteliai du politikai, reikalaujantys Kanados pasitraukimo iš Atlanto Sąjungos.

SPORTAS

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

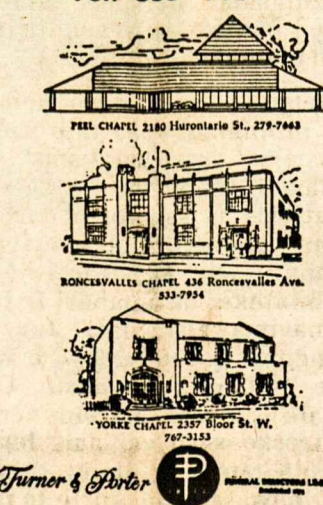
Rugsėjo 8-9 d.d. latvių stadione "Sīdrabene" netoli Miltono, Ont., įvyks Š. Amerikos baltiečių lengv. atletikos pirmenybės. Rengia lietuvių lengv. atletikos komitetas. Šalia lietuvių, latvių ir estų į šias pirmenybes numatoma pakviesti suomių, ukrainiečių ir lenkų lengvaatlečius. Pirmenybės numatomos visos lengv. atletikos rungtys ir visoje amžiaus klasėse, įskaitant ir senjorus iki 80 m. amžiaus. Varžybų pradžia: šeštadienį 2 v.p.p., sekmadienį — 10 v.r. Lietuvių atstovai baltiečių lengv. atletikos komisijoje Algirdas Bielskus, pirm., 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117, telef. (216) 481-7161; Algis Malinauskas, atstovas Kanadai, 1317 Hillview Cr., Oakville, Ont. L6A 2C6, telef. (416) 844-7694.

Baltiečių šaudymo pirmenybės rengia estai latvių šaudykloje "Berzaine" rugsėjo 8 ir rugsėjo 15 d.d. Platesnę informaciją parūpins rengėjai. BAFNA

LIETUVIAI OLIMPINĖSE ŽAIDYNESE

Henrikas Andrulis žaidė beisbolą Kanados rinktinėje. Beisbolas šioje olimpiadoje buvo tik parodomasis žaidimas. Beisbolas numatoma įtraukti į sekančios olimpiados pagrindines varžybas. Šiose varžybose Kanada nebuvo sėkminga.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Antanas Zasada, buvęs hamiltonietis, atstovavo Kanadai dviem valčių lenktynėse.

Leonas Rautiškas, kuris studijavo žurnalistiką, buvo NBC televizijos pranešėju olimpiadoje. Steve Pickell (Pikelis) iš Vankuverio, kuris Montreale olimpiadoje laimėjo sidabro medalį plaukime, buvo vienas iš vadovų su Kanados sportininkais šioje olimpiadoje.

Sergiejus Kasnauskas Maskvoje vykstančiuose Draugystės žaidimuose, rutulio stumime laimėjo pirmą vietą. Jo pasekmė — 21,64 m. Los Angeles geriausia pasekmė buvo 21,26 m.

Robertas Žulpa tose pačiose varžybose 100 m plaukime krūtine laimėjo antrą vietą. Jo pasekmė — 1:03,87. Los Angeles būtų likęs be medalio. Los Angeles geriausia pasekmė — 1:01,65. A.S.

Skautų veikla

• Sveikiname į Torontą suskridusius seses ir brolius dalyvauti Lietuvos globėjo šv. Kazimiero iškilimėse. Kai viskas nurims, tepaliekia vienas paskatinimas — sparčiau artėti prie nykstančių idealių.

• LSS skautininkų skyriaus rengiamas suvažiavimas įvyks spalio 6-7 d.d. "Ramada Inn", 28611 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio 44192. Tel. (216) 944-7400. Kviečiami skautininkai ir skautininkės. Registracijos iki rugsėjo 15 d. adresu: ps. Julija Taorienė, 17310 Harland, Cleveland, Ohio 44119, tel. (216) 531-9491. Čekius rašyti "Lithuanian Scouts Association" vardu. Registracijos mokeskis — \$10, pavėlavusiems — \$20. Suvažiavimas ir nakvyne — "Ramada Inn". Kambario kaina \$30 nakčiai. Kambariai gali nakvoti 4 dalyviai. Kambariai rezervuojami per registraciją iš anksto. Atsiskaitoma viešbučio administracijoje. Programoje — tik skautiškos temos ir šakų sueigos. Smulkesnių informacijų teikia tuntininkai. Č.S.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniška ir įrta knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	I M A:
10 1/4% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 12 1/2%
10 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
11 1/4% už 1 m. term. indėlius	su nekilniamu nuosimčiu
11 3/4% už 2 m. term. indėlius	1 metų 13 1/4%
12 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 14 %
9 1/2% už pensijų planą	3 metų 14 1/2%
9 % už namų planą	(fixed rate)
9 % už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuosimčiu
8 1/4% už taupymo s-tas	1, 2 ar 3 metų 12 %
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 39 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
Istaiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kitose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčius automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (pilius) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturumo stiklo. Taip pat dedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas įkainojimas.
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamilton, Ontario ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

MALDOS UŽ LIETUVĄ

Mūsų visuomenei trūksta sąmoningo ir pastovaus supratimo kas esame ir kokią misiją ar pareigą turime gimtajam savo kraštui bei jo žmonėms, gyvendami laisvėje. Reikia kažkokio moralinio atgimimo, išjudinimo, kuris suaktyvintų ir įprasmitų mūsų gyvenimą tautine, krikščioniška ir visuomene prasme. Jau du dešimtmečiai ar daugiau tik rusename ir tik retomis progomis užsilipejojame. Tuo tarpu Maskvos režimas diena iš dienos sistemingai spaudžia ir kreipia mūsų tautos likimą nuo tikrųjų šaknų, tikėjimo tradicijų.

Mes privalome ir galime saviškiams daugiau padėti. Ypač tai gali tikintieji maldos ginklų, kuris dar nėra pilnai panaudojamas. Neužtenka individualios maldos — ji turi tapti visuomene ir apimti visą išeiviją. Reikėtų visuose kraštuose organizuoti maldos dienas už Lietuvą, įjungiant ir vietinius gyventojus. Į tą žygį turėtų paskatinti šv. Kazimiero pavyzdys ir 500 metų sukaktis.

A. Gintautas

TRŪKSTA PARAMOS

J. V. Danio straipsnis "TŽ" 1984. VII.31 "Lietuviai atsilieka balistikos srityje" beveik skaudžiai pagavo mano dėmesį. Leiskite rašytojui ir skaitytojams paaiškinti akademinių gyvenimo faktus. Pirmas dalykas, paruosti rimtai, vertingai, paskaitai reikia daug laiko ir kartais nemažai išlaidų padaryti. Tada dažniausiai reikia iš savo kišenės padengti kelionės išlaidas į konferenciją. Kolegijos ir universitetai kartais paskiria šiek tiek pinigų tokiam tikslui, bet nevisada. O ką sakyti apie nepriklausomą tyrinėtoją, kaip ir šio laiško rašytojas? Prieš porą metų man teko skaityti paskaitą AABS suvažiavime St. Paul, Minnesota. Išlaidos susidarė iki \$500. Jei kas norėtų porą paskaitų paruosti metu laikotarpį, labai lengvai galėtų išleisti per \$1.000. Ar lietuvių fondai bei sąjungos remia mūsų akademikus, ruošiančius paskaitas? Jei taip, tai kas nors man tepraneša, nes aš esu neinformuotas. Gal J. V. Danys gali išprašyti paramos. Būtų malonu, kad kas padengtų mano kelionės į istorikų konferencijas. (Tiesa, ketvirtasis simpoziumas Čikagoje prieš keletą metų prisidėjo prie mano kelionės išlaidų. Esu dėkingas už tą dalinę paramą sumažinti nuostolius).

Galbūt latviai ir estai labiau remia savo mokslininkus ir užtat jų daug daugiau pasirodė AABS Montrealyje. Gal kas iš skaitytojų geriau gali painformuoti mus visus šiuo klausimu?

Kun. Vincas Valkavičius, Šv. Jurgio parapijos klebonas Norwoodas, Mass., 02062, USA

KATEDROS STATULĖLĖS

1984.VIII.7 "TŽ" Juozas Kralauskas straipsnyje "Su kryžium ir lėlija amžinai tautoje" rašo: "naktį 'pažangieji' užsikorė ant katedros stogo ir nuo frontono viršaus nuvertė visas tris Riggi skulptūras. Aukštos vertės meno kūriniai, sunkiai atsitenkę į cemento grindinį, sudužo ir skeveldrėles".

Ant katedros frontono viršaus stovėjo trys Karolio Jelskio, Vilniaus universiteto skulptūros katedros vedėjo Kazimiero Jelskio tėvo, o ne "Riggi" skulptūros. ("XX a. lietuvių dailės istorija", 9 psl.). Šią klaidą pirmas padarė Vilniaus fotografas Jonas Bulhakas, ir vėliau buvo pakartota keliuose leidiniuose, įskaitant ir "Lietuvių enciklopediją" (XXXIV t., 201 psl.). Šios klaidos nėra "LE" XXV t. Čia italų skulptoriaus Tomasso Righi pavardė yra neklaidingai rašoma (dabar Lietuvoje kartais rašoma Rigis) ir ant Vilniaus katedros frontono viršaus stovėjusios skulptūros jam nepriskiriamos.

Šių trijų Karolio Jelskio skulptūrų nuvertimas dažnai mūsų spaudoje yra minimas kaip okupantų brutalumo pavyzdys, o dėl visos šv. Jėzaus Širdies šventovės sulyginimo su žeme viešpatauja vieninga tyla.

J. Budrys

FOTOGRAFIJŲ METRIKACIJA

Kad fotografija — nuotrauka ar skaidrė būtų vertinga dabarčiai ir ateičiai, reikia sudaryti metriką. Paprastai nuotraukos darytojas ar jos savininkas pasikliauja savo atmintimi, bet pasirodo, kad atmintis ne visada esti pastovi ir patvari. Pamirštumamas nuotrauką padaro vaizdeliu dabarčiai ir baverite ateičiai. Dėl to reikia kiekvieną nuotrauką ir jos negatyvą identifikuoti, pažymint: 1. objekto pavadinimą, asmenų pavardes ir vardus, trumpą aprašymą ir tai, kas svarbu prisiminti; 2. vietą ir datą; 3. negatyvo numerį ir archyvo voko nr.; 4. nuotraukos autorių.

Reikia turėti laiko ir trupučiuką noro peržiūrėti turimas albumus nuotraukas ir ten, kiek galima tiksliau, pažymėti nurodytą metrikaciją.

Iš laikraščių ar žurnalų foto nuotraukų iškarpos taip pat metrikuojamas, pridėdant spaudinio pavadinimą, jo nr., vietą ir datą. Jei naudojami albumai, tai vertingoms nuotraukoms patartina padaryti dublikatus, kurie metrikuojami ir sudedami į ryšulėlius ir laikomi saugioje, sausoje ir tamsioje vietoje ar vardinamoje "safe box". Patikrinkite, kiek turite dėl nežinojimo ar atidėliojimo toje srityje neatitaisytinų nuostolių?

Mikase Ivanauskaitė, JAV

Pensininkų gegužinė įvyko High Parke rugpjūčio 14 d. Susirinko per 100 asmenų. Buvo paruosti puikūs pietūs. Akordeonu grojo D. Pargauskaitė, o visą programą sudarė ir jai vadovavo L. Mačionienė. Ji savo sumanumu įtraukė į sukūrį visus dalyvius. Sėjome rūtas, auginame žilvičius ir žygiavome kareivių žingsniu. Sporto rungtynės priminė olimpiadą. Loterijai laiminkiai buvo pačių pensininkų suaukoti. Prisidėjo kirpykla "Aldona" (šukuose-na) ir D. Zakarevičienė. Labai esame dėkingi visiems pensininkų bičiuliams už gražią pagalbą.

Valdyba

Gintariečiai, dalyvavę meno festivalyje Britanijoje, iš Londono atsiuntė "TŽ" didelį spalvotą atviruką su parašais ir šiuo irštu: "Siunčiame geriausius sveikinimus iš Londono "Tėviškės žiburiams", leidėjams, redakcijai, administracijai, bendradarbiams ir skaitytojams. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą spaudoje".

A.A. Mary Irene Bosienės atminimui vietoje gelių "TŽ" paukojo po \$10: Juozas Samušis ir Valentinas Grikielis.

Pagerbdami a.a. Praną Naujokaitį, A. ir P. Štuopai bei krikšto sūnus Algis Štuopis paukojo "Tėviškės žiburiams" \$15.

Onos Juodikienės mylimai motinai a.a. Barborai Štendelienei mirus, vietoje gelių paukojo Tautos fondui \$20 D.T. Renkauskai.

KLF A. ir T. Kojalaiečių stipendijų fondo komisija paskyrė stipendijas Sofijai Žutautaiti, studijuojančiai meną ir architektūrą — \$1,500, Marytei Balaišytei, išvykusiai mokytis Vasario 16 gimnazijoje, \$1,000, Rasai Mažeikaitei, lankusiai šią vasarą PLJ S-gos Ryšių centro lituanistikos seminarą ir ruošiančiai doktoratą iš lituanistikos, \$500.

Vancouver, B. C.

JAUNOSIOS KARTOS lietuvis Saulius Urbonas senesniai atidavė ypatingų pyragių kepiklą, pavadintą "Cookies Of Course". Kepykla buvo labai teigiamai aprašyta įvairiuose Vankuverio laikraščiuose. Jos adresas: Harbour Centre Mall, 555 West Hastings Street.

St. Petersburg, Florida

NAUJI LIETUVIŲ KLUBO NARIAI: Irena Jakštienė; amžnieji nariai: Vanda Ulbinienė, Algis Ulbinas, Emilija Lungienė.

PAVARGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ paminėta liepos 21 d. Williams parke. Dalyvavo 13 tautybių su vėliavomis. Minėjimą organizavo Viktorija Jacobsonienė. Pranešėjo pareigas atliko Sam McClelland. Vėliavų parudui vadovavo J. Miezėlis. Amerikos himną giedojo sol. Ch. Panchuk, palydint orkestrui. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Balkūnas. Kalbas pasakė Baltųjų rūmų atstovas E. Lynch iš Vašingtono ir kongreso narys B. Young. Taip pat kalbėjo tautybių atstovai. Lietuvių vardu kalbą pasakė H. Petraitis. Vakare televizijos žinių metu ši iškilnė buvo rodoma televizijoje. Rengiant šią iškilnę labai daug pasidarbavo V. Jacobsonienė ir rengėjų komitetas. Lietuvių dalyvavo apie 100. Ateityje jų dalyvavimas turėtų būti gausesnis ir geriau paruoštas.

VERONIKA JOMANTIENĖ buvo pagerbta jos 90-jo gimtadienio proga. Jai sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteikta gelių puokštė. Lietuvių klubui ji paskyrė \$100.

LIETUVIŲ KLUBE pradėjo darbuotis nauji vėrejai, atsikėlę iš Čikagos.

Kanados slovakių Rytų apeigų katalikų naujai pastatytoji katedra prie Toronto, Unionville, Ont. Ją pašventins šv. Tėvas Jonas-Paulius II š.m. rugsėjo 15, šeštadienį, 5.55 v.p.p. Iškilnėse kviečiami dalyvauti ir lietuviai

A+ BARBORAI-MARIJAI ŠTENDELIENEI

užbaigus žemiškąją kelionę,

jos dukrai ONAI JUODIKIENEI ir šeimai liūdesio valandoje nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Elena ir Paulius Leonai Sofija ir Kostas Šeputos
Kazimiera Sakalienė Ona ir Jonas Vaičekonai
Miami, Florida

Parem kime lietuvių kandidatą

Romo Vaštoko fondo komitetas, kurį sudaro pirm. K. Manglicas, išd. J. Varanavičius, sekr. St. Dargis, nariai — V. Kulnys, V. Montvilas ir St. Vaštoka, rugpjūčio 13 d. posėdyje apsvaistė aukų rinkimo planą. Buvo išsiųsta verslininkams ir kitoms asmenims laišku, rinkėjai lankė savo tautiečius. R. Vaštoka, kandidato į Kanados parlamentą, rinkimų vakui paremti reikia \$10.000.

Prof. R. Vaštoka Hastings-Frontenac rinkiminėje apylinkėje, kurios rinkimų centras yra Madoc miestelis, yra suorganizavęs labai pajėgų komitetą, prie kurio prisidėjo ir konservatorių kandidato buvę padėjėjai. Į šią apylinkę buvo atvykęs min. pirm. J. Turneris. Susirinkę ūkininkai jį maloniai sutiko, pasižadėję balsuoti už anglų kilmės liberalų partijos vadą bei jo partijos pasiūlytą kandidatą — R. Vaštoką.

Šiuo metu minėtoje apylinkėje vyksta labai judrus rinkiminis vėjus, kur stipriausi varžovai yra liberalų partijos kandidatas R. Vaštoka ir konservatorių — Bill Vankoughet. 1979 m. gegužės 22 d. rinkimuose gavo balsų: B. Vankoughet — 17.669, R. Vaštoka — 11.266. 1980 m. vasario 18 d. rinkimuose B. Vankoughet — 14.186, R. Vaštoka — 13.076. Šie duomenys sudaro pagrindą spėjimui, kad 1984 m. rugsėjo 4 d. R. Vaštoka laimės rinkimus.

Mums, lietuviams, svarbiausia yra tai, kad būtų išrinktas pirmas lietuvis atstovas į Kanados parlamentą. Jis turės didelės reikšmės mūsų bendruomenės kultūrinėje ir politinėje veikloje. Tai turbūt paskutinė geriausia proga išrinkti lietuvi, kuri ateityje vargu bepasikartos. Negaledami lietuvių kandidato paremti balsais.

sais, padėkime jam lešomis pagal savo išgales. Šiam tikslui ir buvo sudarytas šio straipsnelio pradžioje minėtas komitetas, į kurio atsišaukimą atsiliepė lietuvių visuomenė. Pirmą savaitę gauta \$5.000. Dar reikalinga toki pat suma.

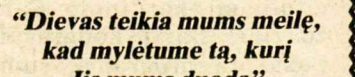
Romo Vaštoko fondo komitetas savo atsišaukime prašo tik \$25 aukos ir \$75 paskolos, kurią kiekvienas atgaus, atsisakįdamas pajamų mokesčius už 1984 m. Pirmamos ir mažesnės aukos, bet nemazesnės kaip \$10, iš kurių aukotojas atgaus \$7.50.

Prašoma nedelsiant atsiliepti į išsiuntintus laiškus čekiais arba įmokėti kredito kooperatyvuose į Romo Vaštoko fondą iki š. m. rugsėjo 1.

J. Varčius

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

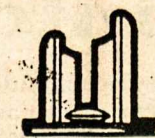
Visais kelionių reikalais kreiptis: V. BAČENAS

Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis: V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Toronto miestas

Atmatų išvežimo tvarkaraštis 1984 metų rugsėjo 3, pirmadienį, Darbo šventė

1984 m. rugsėjo 3, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos. Reguliarus pirmadienio (rugsėjo 3 d.) atmatų išvežimas bus atliktas rugsėjo 4, antradienį.

Reguliarus antradienio (rugsėjo 4 d.) atmatų išvežimas bus atliktas rugsėjo 5, trečiadienį.

Rugsėjo 5, trečiadienį nebus išvežami nei laikraščiai, nei sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį — rugsėjo 12 d.

PASTABA: Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių indų perdirbimo sandėlių. Gegužės mėnesį buvo surinkta 392 tonos laikraščių, 53 tonos stiklų ir 7 tonos skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 947-7742.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

10 dienų liaudies meno ekskursija Lietuvoje ir dvi naktys Helsinkyje

Nr. 103: 1984 m. spalio 3-17 \$1,549
Šios ekskursijos tikslas yra Lietuvos liaudies meno pažinimas; bus aplankyta Kaune meniškų dirbinių įmonė: tautinių drabužių siuvimas, juostų audimas ir krepšelių pynimas
Vilniuje — susitikimas su liaudies menininkais ir dainininkais, Verkių muziejaus lankymas, kanklių muzikos koncertas
Druoskininkai — gintaro apdirbimo įmonės lankymas
Rumšiškes — liaudies buities muziejus ir liaudies muzikos koncertas.

Kitos 10 dienų ekskursijos Lietuvoje

Nr. 9188: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,885
10 dienų Vilniuje, 3 — Varšuvoje, 1 — Frankfurte.
Išvykstama iš Toronto "Lufthansa" lėktuvu
Nr. 117: lapkričio 7-21: 10 dienų Vilniuje, 2 — Helsinkyje \$1,349
Nr. 128: Naujų metų sutikimas Lietuvoje
gruodžio 28 — sausio 11 \$1,449
10 dienų Vilniuje, 2 Helsinkyje.

Kitos ekskursijos. Išvykstama iš Montrealio

Nr. 917: rugsėjo 17-26 \$1,355
6 dienos Vilniuje, 2 — Helsinkyje
Nr. 101 spalio 1-12 \$1,385
6 dienos Vilniuje, 2 — Maskvoje, 2 — Leningrade, 2 — Helsinkyje
Visos kainos — JAV doleriais. Brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į "Baltic Tours" atstovą Kanadoje:
Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, Ont., M6R 1P5.
Tel. (416) 533-5964 arba
"Baltic Tours", 293 Auburn St., Newton, MA 02166, USA.
Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

"Baltic Tours" tvarko:

- * giminių iškviatimo dokumentus
- * nuperka automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas Lietuvoje
- * tarpininkauja palikimų sutvarkyme.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 įstaigos (416)762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York įstaigos (416)231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sažiningai patarnaus
Antanas Biliūdžius

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų **537-2291**

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
* įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, vėidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)
Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskellūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai
Rugsėjo 6 - 14 Spalio 4 - 12

Grupę rugsėjo 6 lydėsiu aš pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių telrautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Kongreso žinios

Televizija, radijas ir spauda paskelbė, kad į baigmines šv. Kazimiero sukakties iškilmes Lietuvos sostinėje Vilniuje š. m. rugpjūčio 25-26 d.d. norėjo nuvykti pats šv. Tėvas Jonas-Paulius II, bet sovietinė valdžia neįsileido nei jo, nei jo atstovo. Dėl to jis rugpjūčio 25 d. atnašavo Mišias lietuvių kalba ir per Vatikano radiją jas perdavė Lietuvai.

Laisvojo pasaulio išeivija baigmines šv. Kazimiero sukakties iškilmes rengia Torontose š. m. rugsėjo 1 ir 2 d.d. Programa jau plačiai paskelbta. Primename tik kai kuriuos papildomus dalykus.

1. **Kongreso atidarymas** — "Royal York" viešbučio Ballroom salėje, III aukšte, rugsėjo 1, šeštadienį, 10 v.r. Ten bus ir paskaitos bei jaunimo temos svarstybos.

2. **Jaunimo rengiama vakaronė** visiems kongreso dalyviams, kurie rugsėjo 1, šeštadienį, negalės eiti į operą, bus "Royal York" viešbučio Ontario Room salėje, III aukšte. Programą atliks jaunimas, bet dalyvauti kviečiami visi (žiūr. skelbimą).

3. **Kongreso pamaldos** — rugsėjo 2, sekmadienį, 1.15 v.p.p., šv. Mykolo katedroje. Organizacijų vėliavos iš įvairių vietovių su palydomis ir visi kiti pamaldų dalyviai renkasi Toronto rotušės aikštėje (prie City Hall) 12 v. Visi organizuotai žygiuo-

sime į katedrą pamaldoms. Šiomis eitynėmis rūpinasi Vytautas Bireta (tel. 261-4312) ir Arūnas Kalinauskas (665-8635).

4. **Antrasis operos "Dux Magnus" spektaklis** bus rugsėjo 2, sekmadienį, 3 v.p.p., Ryersono teatre (43 Gerrard St. E.). Po pamaldų katedroje prašoma eiti pėstiems, nes teatras labai arti — tik 7-10 min. (perėjus Dundas ir Gould gatves). Automobilius palikti artimosios autoaikštės, kurios jau anksčiau buvo nurodytos. Bilietų į operą dar bus ir prie įėjimo į teatrą. Bilietai į užbaigos pokylį sekmadienį nebebus gauti. Prašoma paskubėti.

5. **Kongreso leidinys** su reikalingiausiomis informacijomis ir Toronto žemėlapiu bus gaunamas "Royal York" viešbutyje prie informacijos stalo, vakaronėje ir prie įėjimo į Ryersono teatrą. Jo kaina — \$2.00.

6. **Gautas specialus Kanados pašto antspaudas** šv. Kazimiero sukakties kongreso progą. Norintieji gauti tokį kongreso atžymėjimą prašomi palikti adresuotus ir pašto ženklais aprūpintus vokus parapilijose arba Toronto Lietuvių namuose. Jų antspaudavimu pasirūpins K. Kaminskas. Prašoma lipinti pašto ženklus toliau nuo krašto (2 colių), kad ryškiau būtų matomas antspaudas.

Šis kongresas — didelė lietuvių šventė. Dalyvaukime visi! Inf.

NAUJA LIETUVIŠKA OPERA "DUX MAGNUS"

sukurta Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakčiai, statoma š. m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis Torontose (Ryersono teatre, 43 Gerrard St. E.).

Bus du spektakliai: rugsėjo 1, šeštadienį, 8 valandą vakaro; rugsėjo 2, sekmadienį, 3 valandą po pietų

Libreto autorius — poetas Kazys Bradūnas, muzikos — kompozitorius Darius Lapinskas.

BILJETUS prašome įsigyti iš anksto: **Kanadoje** — pas V. Tasecką (3380 Galena Cres., Mississauga, Ont. L5A 3L8; tel. 416-279-0363); **JAV-se** — **Čikagoje** N. J. Vaznelių paroduotuvėje (Gifts International, Inc., 2501 W. 71 St., Chicago IL;

tel. 471-1424); **Niujorke** Religinės lietuvių katalikų šalpos įstaigoje (Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207; tel. 212-647-2434); **Klivede** — Dievo Motinos parapilijoje (18022 Neff Rd., Cleveland,

OH 44119; tel. 216-531-4263); **Filadelfijoje** pas E. Binkį (209 Yellow Stone Rd., Plymouth Meeting, PA 19462; tel. 215-828-1150).

Bilietų kainos į operą: \$15, \$20, \$22, \$25 (kanadiškais).

Po operos rugsėjo 2, sekmadienį, 7 v.v., "Royal York" viešbutyje bus **Šv. Kazimiero sukakties kongreso užbaigos pokylis (banketas).**

Kaina vienam asmeniui — \$25 (kan.). Bilietai gaunami pas operos bilietų platintojus. Juos prašome įsigyti iš anksto.

Visus tautiečius maloniai kviečiame dalyvauti.

Organizacinis šv. Kazimiero sukakties kongreso komitetas

Šv. Kazimiero sukakties kongreso vakaronė

Programoje: kazimierinio turinio montažas, savos kūrybos kompozicijos, jaunieji talentai iš Toronto, Čikagos, Ročesterio, Londono, Lietuvos progridžio spaudos paroda, vyno ir šūrio vaisių. Įėjimas — laisva auka. Kviečiame dalyvauti jaunimą ir seniąsias bei visus kongreso dalyvius, kurie tą vakarą negalės būti operoje

su jaunimo atliekama programa rengiama rugsėjo 1, šeštadienį,

8 val. vakaro "Royal York" viešbučio Ontario Room salėje, III aukšte

Rengėjai

Toronto Lietuvių namams

reikalinga virėja

sekmadienio popietėms ir parengimams.

Atlyginimas — pagal susitarimą. Kreiptis į Lietuvos namų vedėją darbo valandomis. Telefonas 532-3311.

Carteriui. Svarbiausia dalis būsianti opera Ryersono teatre rugsėjo 1 d. Kad bus ir antiras spektaklis rugsėjo 2 d., nepažymėta. Biuletėnį redaguoja šveicarų kilmės red. Douglas Amaron.

Sol. Slava Žiemelytė, kuri atliks reikšmingą vaidmenį kazimierinėje operoje "Dux Magnus" rugsėjo 1 ir 2 d.d. Torontose Ryersono teatre, yra daug metų dainavusi Kanados operoje, kuriai vadovavo Herman Geiger-Torel ir Lofti Mansouri. Be to, ji yra dainavusi Banff operoje, CBC televizinėje operoje, įvairiose radijo ir televizijos programose, koncertavusi Kanados, JAV ir Australijos lietuviams. Yra išleidusi klasikinių dainų plokštelę "Su jumis".

"Volungės" choro repetitijos prasidės rugsėjo 7 d., 7 v.v., Prisiėlimo parapilijos muzikos studijoje. Studentų amžiaus jaunimą, mėgstantį dainą, maloniai kviečiame įsijungti į choro eiles. Valdyba

Jaunas sąžinės kalnys Julius Sasnauskas tebėra Sibire. Jo artimieji yra gavę laiškų. Adresas: J. Sasnauskas, selo Parabel, Tomska, obl., ul. Sowjetskaja 147a, 636600 UdSSR.

Laikraščio redakcijos turi nuolat sunkumų su spausdėmėmis, kuriose įvyksta techniški klaidų. Ši sykį "TZ" 33 nr. pirmajame puslapyje išskrito parašas po nuotrauka: "Vaizdai iš Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės. Nuotr. V. Bacevičiaus".

Linas-Jonas Kaknevičius ir Jūratė-Teresė Biretaitė susituokė š. m. rugpjūčio 25 d. Prisiėlimo šventovėje. Jungtinių apėigas atliko kun. K. Kaknevičius — jaunavedžių tėvas. (Pastarasis, mirus žmonai, išėjo teologinius mokslus ir š. m. pavasarį buvo įšventintas kunigu). Mišias koncelebravo kun. J. Staškus ir kun. E. Jurgutis. Solo giedėjo L. Marcinkutė ir A. Simanavičius. Vestuvinė puota buvo suruošta Prisiėlimo salėje, kur dalyvavo per 300 asmenų. Gintarietiai, palydėdami jaunavedžius į vedybinių gyvenimą, atliko vestuvinių šokių Rezginėlė. Pranešėjų pareigas atliko Andrius Kaknevičius ir Lina Kulavičienė, įnešdami nemažai humoro. Po gausių sveikinimų iš Kanados ir JAV nuširdžias kalbas pasakė jaunavedžių tėvai. Visiems gražiai padėjo jaunavedes Linas. Beveik visos kalbos buvo pasakytos lietuviškai. Vyravo jauki lietuviškų vestuvių nuotaika.

"Ateities" žurnalo redaktorė Stasė Petersonienė su savo vyru iš Čikagos lankėsi Torontose, dalyvavo savo giminių čio Lino Kaknevičiaus vestuvėse, susitiko su ateitininkų veikėjais ir sutarė parengti specialų "Ateities" numerį, skirtą Kanados ateitininkams. Tikimasi, kad toks numeris išeis 1985 m. vasario mėnesį.

Teresė Ramanauskaitė iš Punsko Suvalkų trikampyje atskrido į Torontą pasisvečiuoti pas gimines. Kanadoje žada pabūti tris mėnesius. Punsko parapilijoje ji ilgus metus dirbo, paruošdama vaikus pirmajai Komunijai.

MONTREAL

"Lito" narių patogumui prie įstaigos lauko durų yra įtaisyta naktinių indėlių dėžė. Dabar galite įdėti savo pajamas bet kuriuo metu. Indėlius dekite tik į vidurinę perskyrimą, kuris turi užrašą "ENVELOPES". Įdėjus indėlių, durelės turi būti nustumtos iki galo, kad vokas nukristų žemyn, kitaip durelės neatsidarys sekančiam indėliui. Visi indėliai turi būti užklijuotuose vokuose. Būtinai įdėti į voka instrukcijas, ką norėtumėte atlikti. Toks būdas yra saugus. Kviečiame visus narius naudotis tuo nauju patogumu.

Arti trijų šimtų parapilijėjų yra užsiregistravę dalyvauti popiežiaus laikomose pamaldose Jarry parke. Užsiregistravusiems

dabar dalinami bilietai: sekma dieniais gaunami pas Albina Blaudžiūną, kitomis dienomis — klebonijoje. Primename, kad be šių bilietų niekas negalės į Jarry parką įeiti. Alb. Blaudžiūnas taip pat pardavinėja toms pamaldoms kėdutes po tris dolerius ir pamaldų knygute.

Gintaro ir Aldonos Radzevičiūtės-Nagių sūnus rugpjūčio 19 d. pakrikštytas Justino-Gintaro-Liudo vardais.

A. A. Veronika Atraitienė mirė rugpjūčio 14 d. Palaidota iš AV šventovės rugpjūčio 17 d. Mount Royal kapinėse. Nuliūdime liko dukta su vaikaičiu, trys seserys ir kiti giminės. B. S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

PETRAS ADAMONIS

C.I.B. GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Certifikatus: min. \$1,000.00

1 metų 12 %

Terminuotus indėlius:

1 metų 11.25%

180 — 364 d. 10.75%

120 — 179 d. 10.25%

30 — 119 d. 9.75%

Trumpalaikius indėlius

už \$20,000 ar daugiau

Taupomosios sąskaitos:

specialios 8.25%

su drauda 8 %

Čekių sąskaitos: 5 %

DUODA

PASKOLAS:

Nekilnojamo

turto,

asmenines ir

prekybines.

Paskolos

mirties

atveju

draudžiamos

iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve

Pirm. antr. treč. 9.00 — 3.00

Ketvirtadieniais 12.00 — 8.00

Penktadieniais 10.00 — 6.00

3907A Rosemont

4.00 — 8.00

2.00 — 6.00

ISNUOMOJAMAS kambarys su baldais Bloor ir Bathurst rajone, pirmame aukšte, su privilegijom naudotis virtuve. Skambinti po 6 v. vakaro telefonu 535-5126 Torontose.

ISNUOMOJAMAS butas Dovercourt-College rajone, dviejų kambarių ir virtuvės su baldais trečiame aukšte. Pageidaujama suaugusio asmens. Telefonas 534-5972.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSI-NINKŲ pastatė "Rambynas" dar yra laisvų vieno miegamojo butų po \$340-350, įskaitant šildymą ir elektrą. Adresas: 1880 Main Street, West, Hamilton, Ont. L8S 4P8. Tel. 1-416-526-8281.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su virtuve Ossington-Davenport rajone. Geras susisiektis, patogioje vietoje prie universiteto ir kolegijų. Pageldaujama studento arba studentės. Skambinti vakarais tel. 656-6167 Torontose.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINI-KA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. - 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindis kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Torontose — J. Baliūnas.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidojimų pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antadieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-8864 Torontose.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidojimų namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

ISNUOMOJAMAS trijų kambarių ir virtuvės butas High Park rajone. Telefonas 536-8583 Torontose.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais arti požeminio traukinio. Skambinti 536-1785 Torontose.

LIETUVIAI PASINAUDOKITE PROGA! Parduodu parką su visom mašinom ir įrankiais. Kaina 300,000 dol. Adresas: 158 Willow Street, Paris, Ontario N3L 3E1. Telefonas 442-3576. A. Padolskis.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Torontose.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Torontose.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėse — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

PRIZIŪRĖTI DVEJŲ METŲ BERNIUKUI Scarborough rajone įsiekus vyresnio amžiaus moters, galinčios gyventi mūsų namuose arba ateinančio. Skambinti nuo penktadienio iki sekmadienio tel. 286-1231 Torontose.

JIEŠKAU GYVENIMO DRAUGO. Norėčiau susipažinti ir rimtai susirašinėti. Esu našlė. Jieškomoji amžius nesvarbu — 65 metų, gali būti ir vyresnis. Rašyti "Tėviškos žiburio" adresu, pažymint ant voko "Našlė".

MISSISSAUGA-BRAMPTON. Jieškau moters saugoti 4 mėnesių berniuko dienos metu nuo rugsėjo iki birželio pabaigos. Gali būti ateinanti arba mano namuose gyvenanti. Skambinti Vidai 279-8416.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Torontose.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Pakrikštytas Roberto ir Vidos (Javaitės) Tirilių sūnus Gintautas-Antanas.

— Ruošiasi tuoktis Gina Žukauskaitė su Terry O'Flanagan.

— Klebonijoje apsisisto į kunigų suvažiavimą ir šv. Kazimiero sukakties kongresą atvykę kunigai — J. Petrošius iš Prancūzijos ir prof. A. Liutima, SJ, iš Italijos. Laukiamas kun. Pr. Gavėnas iš Brazilijos.

— Religiniam pasaulio lietuvių katalikų kongresui paaukojo \$100 J.R. Žiūraitis, \$50 kun. P. Kairiūnas iš Kalgario.

— Paaukojo lietuvių kapinėms \$100 Vyt. Martinaitis; Gerojo Ganitojo koplyčios atnaujinimui \$100 E. Jasiūnienė.

— St. Sinkienė, ketetą metų talकिनis parapilijos raštinėje kaip sekretorė iš tų pareigų pasitraukė dėl susilpnėjusios sveikatos.

— Klierikas E. Putrimas šventinamas dijakonu rugsėjo 3 d., 10 v.r. — Visi dalyvaukime šv. Kazimiero sukakties kongrese, ypač didžiuliuose renginiuose — operoje, pamaldose ir užbaigos pokilyje. Rugsėjo 2, sekmadienį, 12 v. visi rinksimės Torontose rotušės aikštėje (City Hall) ir organizuotai žygiuosime į pamaldas katedroje. Kviečiamos dalyvauti ir organizacijų vėliavos su palydomis.

— Mišios rugsėjo 2, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Bronių Znotina, 11 v.r. — už a.a. Petrą Traškevičių, Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Feliksą Noreiką.

Prisikėlimo parapilijos žinios

— Ateinanti šeštadienį "Vilnius Manor" namuose Mišių nebus. Prisiėlimo šventovėje ateinantį sekmadienį vakarinių Mišių nebus.

— Susituokė: Sigitas Černiauskaitė su Michael Brough, Juozas Gudinskas su Margit Tulke, Linas Kaknevičius su Jūrate Biretaitė.

— Rugpjūčio 23 d. palaidotas a.a. Juozas Kaulius, 77 m. amžiaus.

— Autobusai į vysk. P. Baltakio koncekracijos iškilmes jau užpildyti. Užsiregistravusieji malonėkite iki šio mėnesio pabaigos sumokėti po \$150. Autobusai išvažiuoja rugsėjo 13 d., 8 v.v., grįš sekmadienį.

— Sekmadienį, rugsėjo 2 d., 1.15 v.p.p. pamaldos šv. Mykolo katedroje. Visuomenė ir organizacijos prašomos rinktis 12 val. Rotušės aikštėje (City Hall). Iš ten bus eitynės į katedrą Mišioms.

— Parapijai aukėjo: St. Gudaitis \$100, O. Guobienė \$100.

— Mišios rugsėjo 2, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Stasį Merkeį, 9.30 v.r. — už a.a. Algirdą Tarailą, 10.15 v.r. — už Motiejų Barškietį ir už S. Dervinienes tėvus, 11.30 v.r. — už parapilijėlius, 8.30 v. vakaro Mišių nebus.

Išganytojo parapilijos žinios

— Pamaldas rugsėjo 2 ir 9 d.d., 9.45 v.r., laikys kun. P. Dilys.

— Šv. Kazimiero sukakties iškilmes Torontose bus š. m. rugsėjo 1-2 d.d. Raginame visus ev. liuteronų išganytojo parapilijos narius ir kitus lietuvių evangelikus gausiai dalyvauti visuose iškilmių rengi-

niuose. Programa ir informacijos apie bilietų įsigijimą buvo paskelbtos "Tėviškos žiburioose". Šiais laikais mūsų brolių ir seserų lietuvių katalikų šventė yra ir mums, kitoje religinėje tradicijoje išaugusiems, artima ir svarbi. Todėl per šv. Kazimiero sukakties iškilmes visi kartu garbinkime Viešpatį ir dėkokime Jam už Jo malonę.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdyje rugpjūčio 16 d. priimti nauji nariai — R. Laucys ir K. Povilaitytė.

— Paskirtos aukos: A. Witer, Parkdale-High Park rinkiminės apylinkės kandidatui \$100, R. Vaštoku, Hastings-Frontenac kandidatui \$200, KLB Toronto apyl. \$583, TLN šachmatininkų klubui \$200.

— LN vyrų suruošta vasaros stovykla Tėvų pranciškonų stovyklavietėje. Stovyklavo 50 asmenų.

— Sekančiame LN valdybos posėdyje rugpjūčio 30 d. numatoma svarstyti prašymus ir paskirti aukas 1984 m.

— Federacinio parlamento rinkimų dieną svetainė "Lokys" bus uždaryta.

— Jurgis Strazdas, ilgametis LN pirmininkas, šiuo metu yra Mississaugos Generali ligoninėje.

— Vasaros atostogų metu LN apilankė svečiai iš JAV: A. Valančius, H. Diliene, R. Stukaitė, R. Tričytė, A. Balulis, dr. I. Mickevičiūtė, R. Mickevičienė; iš V. Vokietijos: M. Bugenings, E. Voroneckas, H. E. Mirbach, L. Schoen; Austrijos: J. Dirks, p. Vaskevičienė; Lenkijos: dr. I. Kramarevicius, K. Zelazna, T. Samulevičienė; Britanijos: A. Pranskūnas, R. I. Stančik, F. Bernatavičius.

Klierikas Edmundas Putrimas bus šventinamas dijakonu š. m. rugsėjo 3, pirmadienį, 10 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje. Apeigas atliks vysk. A. Deksnys, atvykęs iš Romos, dalyvaujant apylinkės kunigams, giminėms bei šeimos artimiesiems. Apeigoje kviečiama dalyvauti ir plačioji visuomenė.

Apasitinkajam nuncijui Kanadoje arkiv. Angelo Palmas buvo pasiūta iš Toronto italų kalbon išversta Sibiro lietuvačių maldaknygė ir Nijolės Sadūnaitės "Kaip aš patekau į KGB objektą?" Gautas padėkos laiškas, kuriame sakoma: "Sveikinu jūsų pastangas skleisti tuos leidinius. Geriausi mano linkėjimai ir maldos jūsų mielos tėvynės ateičiai".

Lietuvių mėnraštis anglų kalba "Bridges" yra leidžiamas Brooklyne. Gaisras sunaikino administracijos kambarį ir prenumeratorių bei platinėtojų kartoteką. Leidėjai prašo prenumeratorius, gyvenančius Kanadoje, Britanijoje, Australijoje ir Afrikoje, atsiųsti savo adresus: